

UNIVERZITET CRNE GORE | POMORSKI FAKULTET KOTOR
UNIVERSITY OF MONTENEGRO | MARITIME FACULTY KOTOR

DOBROTA 36, 85330 KOTOR
TEL/FAX ++382(0)32 - 303 - 184
CENTRALA ++382(0)32 - 303 - 188
PFKOTOR@AC.ME, WWW.PFKOTOR.AC.ME, WWW.PFKOTOR.ME
Ž.R. 510-227-38
PIB 02016702
PDV 30/31-03951-6

Kotor, 11.01. 2019.
Broj 01-27

**UNIVERZITET CRNE GORE
ODBOR ZA DOKTORSKE STUDIJE
SENAT UNIVERZITETA**

PODGORICA

Poštovani,

U prilogu dostavljamo materijale u vezi doktorskih studija, i to Odluku Vijeća Pomorskog fakulteta Kotor broj 01-5484 od 18. 12. 2018. godine i obrazac D3 sa priložima za kandidatkinju mr Jelenu Stjepčević.

Navedeno dostavljamo Odboru za doktorske studije a zatim Senatu Univerziteta, na dalji postupak.

S poštovanjem,

 DEKAN
Prof.dr Špiro Ivošević

Vijeće Pomorskog fakulteta Kotor na sjednici održanoj dana 18.12. 2018. godine, na osnovu čl. 64 Statuta Univerziteta i čl. 43. Pravila doktorskih studija, donijeo je

O D L U K U

-I-

Usvaja se izvještaj Komisije za ocjenu doktorske disertacije „Institucionalni okvir korporativnog upravljanja u tranzicijskim privredama sa osvrtom na morske luke“ mr Jelene Stjepčević.

-II-

Predlaže se Senatu Univerziteta Crne Gore da prihvati doktorsku disertaciju „Institucionalni okvir korporativnog upravljanja u tranzicijskim privredama sa osvrtom na morske luke“ mr Jelene Stjepčević i imenuje komisiju za odbranu navedene disertacije u sastavu:

- Dr Miomir Jakšić, red.prof. Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Beogradu,
- Dr Anđelko Lojpur, red. prof.Ekonomskog fakulteta Univerziteta Crne Gore,
- Dr Veselin Drašković, red.prof. Pomorskog fakulteta Kotor Univerziteta Crne Gore, mentor.

-III-

Izvještaj Komisije za ocjenu i Odluka Vijeća sa pratećom dokumentacijom se dostavljaju Odboru za doktorske studije, a zatim Senatu Univerziteta Crne Gore, radi donošenja odluke.

-IV-

Mjesto, dan i čas odbrane doktorske disertacije biće određen naknadno.

O b r a z l o ž e n j e

Komisija za ocjenu doktorske disertacije „Institucionalni okvir korporativnog upravljanja u tranzicijskim privredama sa osvrtom na morske luke“ mr Jelene Stjepčević sačinila je Izvještaj o ocjeni disertacije.

Vijeće je razmotrilo navedeni izvještaj i isti prihvatilo, pa je u skladu sa čl. 42. Pravila doktorskih studija odlučeno kao u dispozitivu ove odluke.

Kotor, 18.12. 2018.

Broj 01- 5484

Predsjedavajući Vijeća
DEKAN
Prof.dr Špiro Ivošević

OCJENA DOKTORSKE DISERTACIJE

OPŠTI PODACI O DOKTORANDU	
Titula, ime i prezime	me Jelena Stjepčević
Fakultet	Pomorski fakultet Kotor
Studijski program	Menadžment u pomortv
Broj indeksa	1/M-2011/D
MENTOR	
Prvi mentor	dr Veselin Drašković, red. prof. UCG, Pomorski fakultet, Crna Gora
KOMISIJA ZA OCJENU DOKTORSKE DISERTACIJE	
dr Anđelko Lojpur, red. prof., predsjednik komisije	UCG, Ekonomski Fakultet, Crna Gora
dr Miomir Jakšić, red. prof., član komisije	Univ. u Beogradu, Ekonomski fak., Srbija
dr Veselin Drašković, red. prof., član komisije	UCG, Pomorski fakultet, Crna Gora
Datumi značajni za ocjenu doktorske disertacije	
Doktorska disertacija i Izvještaj Komisije dostavljeni Biblioteci UCG	
Javnost informisana (dnevne novine) da su Doktorska disertacija i Izvještaj Komisije dati na uvid	
Sjednica Senata na kojoj je izvršeno imenovanje Komisije za ocjenu doktorske disertacije	
Uvid javnosti	
U predviđenom roku za uvid javnosti bilo je primjedbi?	
OCJENA DOKTORSKE DISERTACIJE	
<p>1. Pregled disertacije (bibliografski podaci o disertaciji)</p> <p>Razmatrana doktorska disertacija sadrži 230 strana (sa sadržajem, literaturom i istraživačkim prilogima). Ona je u cjelini napisana u skladu sa <i>Pravilima doktorskih studija</i> Univerziteta Crne Gore (čl. 39) u Microsoft Word programu, Times New Roman vrsti slova i veličini fonta Pt 12 (u tekstu i naslovima). Naslovi poglavlja pisani su veličinom slova Pt 14, boldirani su, kao i naslovi pojedinih tematskih cjelina i podnaslovi. Disertacija sadrži jednu preglednu tabelu u prvom uvodnom dijelu, u drugom dijelu šest slika i sedam tabela, u trećem dijelu 15 slika i 15 tabela i u četvrtom dijelu devet slika i devet tabela. Veliki broj slika i tabela kandidatkinja je uglavnom originalno kreirala, a neke od njih je prilagodila i dopunila, čime je učinjen značajan istraživački napor u pravcu logičkog modeliranja i sistematizovanja jedne izuzetno opširne i značajne naučne problematike. Koristila je savremenu, relevantnu i brojnu literaturu, koju čini 345 bibliografskih jedinica (od čega svega 16 sa internet izvora), kao i dva web izvora. Od navedenih bibliografskih jedinica svega je 30 izvora na nekom od naših jezika, što čini svega 8,7% i ukazuje na izuzetno veliki prevodilački i analitički napor kandidatkinje. Pored toga, značajno je što je ona koristila metodološke kriterijume prestižnog Harvard stila</p> <p>2. Vrednovanje disertacije</p> <p>2.1. Problem istraživanja</p> <p>U naučnoj ekonomskoj publicistici je posljednjih godina objavljen veliki broj članaka i naučnih monografija iz dvije veoma značajne oblasti koje su predmet istraživanja posmatrane doktorske disertacije (neoinstitucionalna ekonomija i korporativno upravljanje). Ove oblasti u praksi presudno utiču na privredni rast i privredni razvoj svake države. Kandidatkinja je pravilno odlučila da pokuša istražiti njihov <i>funkcionalni odnos</i>, i to u smislu definisanja institucionalnih okvira korporativnog upravljanja. Ona je to uradila kako u teorijskoj ravni, tako i u dijelu najbolje prakse i uzornih modela za države tranzicije, s osvrtom na morske luke. Istraživanje ove teme je veoma aktualno i značajno jer u većini tranzicijskih država i privreda nije značajnije razvijena ni opšta, ni ekonomska institucionalna struktura i konkurencija, a takođe ni institucije korporativnog upravljanja. Njihove ključne regulativne funkcija su blokirane raznim kočionim faktorima uticaja (najčešće alternativnog i/ili oportunističkog tipa) i raznim neformalnim supstitutima, koji su, pored ostalog, predmet istraživanja i čine dio njegovog teorijsko-hipotetičkog</p>	

okvira. Kao ključne probleme pominjemo npr. nesigurnost, podrivanje i nezaštićenost prava svojine, slabu realizaciju ugovora i neefikasno kolektivno djelovanje (regulisanje).

Kandidatkinja je teorijsko-hipotetički okvir istraživanja pravilno usmjerila prema verifikaciji ideje i prakse pluralističkog institucionalnog regulisanja, tj. prema efikasnoj sinergiji formalnih i neformalnih institucija (kao opštih okvira), ali i društvenih i ekonomskih institucija (kao konkretnih okvira). Jer, dokazano je da razvijene institucije pogoduju i stimulatивно utiču na ekonomski razvoj, a dobro korporativno upravljanje doprinosi kvalitetnom funkcionisanju tržišno orijentisanog privrednog sistema. Zbog toga je nespornan značaj naučnog istraživanja u predmetnoj disertaciji, odnosno analize i objašnjenja osnovnih institucionalnih uzroka, prepreka i problema ne samo privrednog razvoja, nego i razvoja korporativnog upravljanja u tranzicijskim državama i privredama, s osvrtno na morske luke. Pri tome su korišćena iskustva i uzorni modeli razvijenih država. Pored toga, kandidatkinja je pravilno usmjerila teorijsko-hipotetički okvir istraživanja na izučavanje redukcije institucionalnih i korporativnih okvira u većini tranzicijskih država. Ona je ukazala na relativni deficit naučnih radova o predmetnoj temi, tj. na njenu nedovoljnu istraženost u domaćoj i regionalnoj literaturi. Pravilno je uočila i predložila kao ključnu razvojno-istraživačku paradigmu četvoroelementnu šemu, koju moraju činiti: a) neoinstitucionalna ekonomska analiza, b) modelski raznovrsni koncepti korporativnog upravljanja, c) koncepti znanja i d) operacione metode i strategije uspjeha, konkurentnosti i kompetetnosti. Zbog svojeg tehnološkog, organizacionog i razvojnog buma, napredne morske luke su dobar uzorni primjer za navedenu konstataciju, koji bi tranzicijske privrede trebale i morale koristiti u zadovoljavajućem kapacitetu. Nedovoljnu istraženost predmetne teme i njen višestruki značaj za privredni razvoj Crne Gore kandidatkinja je na najbolji način nadoknadila, jer je na više mjesta *originalno* preispitala teorijske preporuke i predložila rješenja za pojedine praktične dileme i probleme. Pri tome se pravilno zalaže za afirmisanje dosljednog institucionalnog ekonomskog ponašanja i za pluralistički pristup, u kojem aktivnu ulogu imaju *državno, tržišno i svojinsko regulisanje*. To je glavni problem, koji je u institucionalnom smislu značajno zanemaren u dosadašnjem tranzicijskom periodu. Navedeni kontekst podrazumijeva racionalnu i argumentovanu kritiku oportunističkog ponašanja, svih oblika monizama i alterativnih institucija, što je kandidatkinja korektno uradila.

2.2. Ciljevi i hipoteze disertacije

Kandidatkinja je realizovala postavljene *osnovni cilj istraživanja*, jer je, pored ostalog, uradila sedam originalnih konceptijskih studija slučaja, dvije originalne komparativne analize primjene institucionalnih okvira (u tranzicijskim državama i morskim lukama), jednu konceptualnu analizu i jedno originalno naučno-hipotetičko istraživanje nivoa i kvaliteta korporativnog upravljanja u jadranskim morskim lukama sa primjenom anketnog istraživanja na terenu i regresione analize, koje je rezultiralo u originalnim naučnim rezultatima koji su objavljeni u renomiranom međunarodnom časopisu. U svim navedenim segmentima, ona je uspjela da fokusira i apostrofira dvije osnovne zacrtane ideje iz višestrukog cilja istraživanja, i to: značaj primjene pluralističke institucionalne razvojne paradigme i ukazivanje na potrebu primjene svjetskih uzornih modela. Na bazi pravilno definisanog predmeta, naučnog problema i ciljeva istraživanja razmatrane disertacije, kandidatkinja je korektno definisala *glavnu (polaznu) hipotezu*: dosljedna primjena savremenih institucionalnih rješenja u kreiranju i razvoju koncepta korporativnog upravljanja u tranzicijskim privredama predstavlja neizostavan okvir praktičnog modeliranja i najvažniji uslov unapređenja kvaliteta njihovog poslovnog okruženja, a samim tim ekonomskog rasta i održivog ekonomskog razvoja.

Pored toga, ona je kvalitetno i precizno definisala *osam pomoćnih hipoteza*, i to: a) U uslovima savremenog globalizovanog tržišta i ekonomske krize, kvalitetni institucionalni regulatori i ograničenja, s jedne, i efikasno korporativno upravljanje, s druge strane kao komplementarni ciljevi moraju imati razvojni prioritet, zbog potrebe stvaranja privlačnog i konkurentnog poslovnog ambijenta za strana ulaganja u tranzicijske privrede i prevazilaženja brojnih strategijskih razvojnih ograničenja; b) Kvalitetan institucionalni i korporativni ambijent predstavljaju ključne kompetencije savremenog poslovanja, koje omogućuju primjenu naprednih znanja i tehnologija i posljedično stvaranje konkurentskih prednosti i kompetencija; c) Stabilan i jasan regulatorni i institucionalni okvir je uslov razvoja korporativnog upravljanja; d) Koncept korporativnog upravljanja je per se institucija za unapređenje poslovanja svake firme, pa i morskih luka, kao i svih njenih marketing i menadžment funkcija; e) Koncept savremenog korporativnog upravljanja je dobar odgovor na krizne izazove iz promjenjivog poslovnog okruženja; f) Nedovoljno izgrađeni društveni, politički i posebno ekonomski institucionalni okviri su najznačajniji uzrok neefikasnog korporativnog upravljanja u tranzicijskim državama; g) Uspostavljena neravnoteža međusobnih odnosa na institucionalnoj relaciji *svojina-kontrola-korporativno upravljanje* dominantno je doprinijela negativnim privrednim rezultatima i redukovanom poslovnom ambijentu (u pogledu zaposlenosti, poslovnih rezultata, biznis barijera, hroničnog nedostatka investicija i dr.); h) Kontinuirano razvijanje svijesti o potrebi dosljedne primjene institucionalnih aranžmana i principa korporativnog upravljanja je od presudnog značaja na putu prema njihovom uspostavljanju i razvijanju. Preko komparativnih, konceptijskih i drugih vrsta analiza i rezultata naučnog istraživanja u predmetnoj disertaciji, kandidatkinja je u zaključku *verifikovala* osnovnu hipotezu i pomoćne hipoteze.

2.3. Bitne metode koje su primijenjene u disertaciji i njihovu primjerenost

Kao opšti naučni metod, kandidatkinja je koristila *sistemske pristup*, koji joj je omogućio da uradi pojedinačnu, opštu i komparativnu analizu institucionalnih okvira korporativnog upravljanja. Za realizaciju postavljenih istraživačkih ciljeva i zadataka u ovoj disertaciji, pored uobičajene naučne metodologije društvenih i ekonomskih nauka (analiza, sinteza, dedukcija, studija

slučaja, logično šematsko modeliranje, ekonomsko modeliranje putem konkretizacije i generalizacija, deskriptivni, empirijski i istorijski metod), ona je koristila grafičko, šematsko i tabelarno modeliranje. Na terenu je koristila originalnu anketu, koju je sprovela u tri jadranske morske luke na uzorku od 150 ispitanika. Ona je bila osnov za primjenu višestruke linearne regresione analize. Te metode su kandidatkinji poslužile za provjeru, tj. verifikaciju osnovne hipoteze i pomoćnih hipoteza, kako u osnovnom tekstu, tako i u zaključcima doktorske disertacije. Istraživanje pojedinih konkretnih pitanja i sakupljanje podataka za komparativnu analizu institucionalnih okvira (specifičnih, razvojnih i ograničavajućih) kandidatkinja je obavila u izabranim jadranskim morskim lukama Koper, Rijeka i Bar, koje spadaju u red malih i slabo razvijenih morskih luka. Većinu studija slučaja kandidatkinja je uradila na bazi zvaničnih podataka i dokumentacije, koje su joj dostavljali lučki menadžeri iz naprednih morskih luka, ali i sopstvenim istraživanjima. Ostale studije slučaja je radila na bazi dostupnih podataka iz obimne savremene literature. Primjenjujući opštu i komparativnu analizu, ankete, istraživanja na terenu i studije slučaja, uz korišćenje ostalih gore pomenutih metoda, kandidatkinja je *uspješno i kvalitetno* obradila korišćenu literaturu, prikazala glavne institucionalne okvire u razvijenim državama i naprednim morskim lukama, koji mogu korisno poslužiti za odgovarajuće modeliranje ekonomskog razvoja i ekonomske politike u tranzicijskim državama, kojima pripada Crna Gora i relativno nerazvijenoj crnogorskoj morsknoj Luci Bar. Na bazi *pravilnog i dosljednog* korišćenja metodologije, kao i dobijenih rezultata iz sopstvenih istraživanja, kandidatkinja se u dovoljnoj mjeri naučno dokazala i postala prepoznatljiva u domaćoj i međunarodnoj naučnoj publicistici i akademskoj zajednici. U tom smislu je kao autor i koautor uspjela da objavi više naučnih članaka u većem broju kvalitetnih međunarodnih časopisa, od kojih su za navedenu temu posebno značajni radovi objavljeni u časopisima, koji se indeksiraju u bazama SSCI (*Transformations in Business & Economics* – impakt faktor 0,462 i *E&M Economics and Management* - impakt faktor 1,163), kao i SCOPUS i ESCI (*Economics and Sociology i Montenegrin Journal of Economics*).

2.4. Rezultati disertacije i njihovo tumačenje

Polazeći od pravilnog preferiranja pluralističkih institucionalnih faktora ekonomskog razvoja, kandidatkinja je u *uvodu (prvom dijelu)* detaljno i jasno prikazala sve neophodne elemente. U *drugom dijelu* ona je kompetentno ukazala na veliki značaj i kvalitet neoinstitucionalne ekonomske analize, kao i osnovne i korisne preporuke neoinstitucionalnih ekonomskih teorija (NET), kojima je prevaziđen neoklasični pristup, a metodološki i analitički negiran vulgarizovani i nekonzistentni neoliberalni individualizam. Pravilno je istakla ključnu ulogu i značaj institucija u razvijenim državama i precizirala segmente njihovog pozitivnog i stabilizirajućeg društvenog i ekonomskog djelovanja. Ukazala je na deficit funkcionalnih institucija u većini država tranzicije, koji je doveo do raznih oblika degradacije i pogubnih posljedica, čije prevazilaženje zahtijeva dosljedno opredjeljenje države i društva za realnu i pluralističku institucionalizaciju. Naglasila je da je ista uslov za prevailaženje oportunističkih ponašanja i raznih oblika kvazi-institucionalnog monizma. Strukturirala kvalitetan teorijski pristup za objanjenje značaja NET za stvaranje stimulanog institucionalnog ambijenta. Selektovanjem je na originalan način kombinovala, dopunila i prilagodila najznačajnije teorijske definicije vodećih autora iz istraživih oblasti. Takođe je u grafičkom modeliranju značajno i kvalitetno *dopunila* pojedine teorijske modele (kao. npr. institucionalnu strukturu društva). Posebno je pohvalan njen istraživački napor u dijelu selekcije osnovnih preporuka NET, jer se radi o ogromnom i složenom polju proučavanja i obimnoj literaturi. U podnaslovu „Komparativna analiza primjene institucionalnog okvira u razvijenim i tranzicijskim državama“, kandidatkinja je definisala osnovni smjer istraživanja, preko kojeg je objasnila diferenciju specifiku, koja opravdava ciljeve istraživanja i postavljene hipoteze. U tom smislu, ona je markirala dominantnu razliku, koja se ogleda u pristupu društvenim resursima. Ona joj je omogućila da kreira originalnu tabelu svih ostalih „polja“ i kategorija po kojima se razlikuju razvijene i tranzicijske države. Navedena tabela je značajna jer omogućuje nastavak istraživanja. Logično je finiširala izradom originalne studije slučaja, koja se odnosi na institucionalne barijere u državama tranzicije, koje se ogledaju u brojnim pokazateljima društvenih, političkih i ekonomskih problema. Najzad, identifikovala je i glavna razvojna ograničenja i objasnila ih preko odgovarajućih faktora uticaja, među kojima dominiraju naslijeđeno ponašanje, globalni faktori, neodgovornost vlasti, deficit realnih institucionalnih promjena i pogubno dejstvo neoliberalne (ili preciznije: kvazi-neoliberalne) ideologije. Kandidatkinja je u ovom dijelu na drugačiji i originalan način (konceptijski, stilski, kritički, analitički i tehnički) dokazala ispravnost teorijskih preporuka NET, kao i praktičnu korist pluralističkih institucija za ekonomski razvoj, što bi trebalo da bude uzorni model za sve države tranzicije.

U *trećem dijelu* kandidatkinja je detaljno objasnila poželjan i potreban institucionalni okvir u državama tranzicije, polazeći od teorijski i praktično dokazane istine da različiti institucionalni uslovi različito djeluju na privredni razvoj i njegove mogućnosti prilagođavanja čestim krizama. Ona se još u uvodnom dijelu pravilno usmjerila na istraživanje odnosa i uticaja institucionalnog okruženja na korporativno upravljanje, potkrepljujući njegov značaj brojnim stavovima reprezentativnih predstavnika ovog segmenta koji nije dovoljno istražen ni u svjetskoj literaturi, u smislu izgradnje jedne konzistentne naučne teorije. Ovaj dio istraživanja je u teorijskom dijelu bio najteži, jer je kandidatkinja morala da iz bogate literature sa skromnim institucionalno-korporativnim segmentima uspostavi vezu (zajedničke elemente) između razvoja institucija uopšte i institucije korporativnog upravljanja. Pri tome je ona selektivno koristila NET i teorije preduzeća, a originalno je modelirala (prilagođavanjem i dopunama) regulativno i transakciono-insitucionalno okruženje korporativnog upravljanja. Prikazala je opširnu i kvalitetnu komparativnu i SWOT analizu modela korporativnog upravljanja u razvijenim državama, a zatim konkretnu studiju slučaja o odnosu između opšte institucionalne sredine i institucije korporativnog upravljanja, što joj je omogućilo da kritički preispita odgovarajuće tranzicijske uslove i uoči ključne institucionalne karike od kojih zavisi karakter (pozitivan ili negativan) institucionalnih uticaja na korporativno upravljanje u konkretnim državama. Uočila je i negativna dejstva alternativnih institucija u na-

vedenom kontekstu, ali i globalnih faktora uticaja. Na dovoljno originalan način je prikazala konceptualnu analizu okruženja i osnova korporativnog upravljanja, u kojoj je kvalitetno ukomponovala ključne teorijske stavove poznatih autora. Preko prikaza različitih institucionalnih nivoa korporativnog upravljanja i institucionalne analize odnosa između društvenih i političkih faktora, s jedne, i korporativnog upravljanja, s druge strane, ona je bliže definisala kompletno institucionalno okruženje istog. Zatim je metodološki i analitički kompetentno prikazala i institucionalne osnove korporativne društvene odgovornosti. Ona je prešla na novi nivo istraživanja i uradila studiju slučaja, u kojoj je originalno predložila koncepciju uzornog modela institucionalnog okvira korporativnog upravljanja za države tranzicije. To je njen veliki metodološki doprinos, koji može korisno poslužiti za neka buduća istraživanja navedenih pitanja, jer je argumentovano kreirana matrica opšteg i konkretnog metodološko-istraživačkog modela.

U *četvrtom dijelu* kandidatkinja je uspješno konkretizovala prethodna istraživanja na primjeru naprednih (najrazvijenijih) morskih luka, koji su posljednjih decenija bili nosioci brojnih institucionalnih i korporativnih promjena. Ona je dokazala veliku praktičnu zastupljenost institucionalnog pluralizma u naprednim morskim lukama, što je direktno omogućilo značajan napredak u dva osnovna institucionalno-korporativna segmenta: *upravljanje u morskoj luci* (koje pripada klasteru društvenih, javnih i privrednih subjekata i politika) i *upravljanje lučke uprave* (korporativno upravljanje, koje sprovode lučke vlasti). U tom smislu, ona je ispravno potencirala dominaciju pluralističke svojinske strukture (kombinacija državnih organa, lučkih vlasti, globalnih operatora i investitora). Ukazala je da je institucionalni pluralizam uslovljen i specifičnom funkcionalnom isprepletenošću (organizacionom, logističkom, administrativnom i finansijskom), kao i zadržavanjem fleksibilne uloge institucije državnog regulisanja na raznim nivoima (državnom, regionalnom i opštinskom). Slijede dvije studije slučaja sa kvalitetnim komparativnim analizama, u kojima kandidatkinja bliže objašnjava ključne institucionalno-korporativne diskurse, kojima su povezana dva osnovna nivoa (predmeta) istraživanja u disertaciji. Riječ je o uticaju alternativnih modela svojine na korporativno upravljanje i konkretnoj analizi korporativnog upravljanja u naprednim morskim lukama. Posljednja predstavlja kvalitetan uzorni model za sve male i nerazvijene morske luke, kojima pripada crnogorska luka Bar. Slijedi logičko, originalno i pionirsko istraživanje nivoa i kvaliteta korporativnog upravljanja u jadranskim morskim lukama Koper, Rijeka i Bar. Kao naučna uvertira u ovo istraživanje bile su pomenute dvije studije slučaja, na bazi kojih je kandidatkinja pravilno selektovala anketna pitanja za 150 ispitanika i modelirala zavisnu i nezavisne promjenjive. Primjenjujući Likertovu skalu mjerenja intenziteta i uticaja navedenih promjenjivih, ona je na dobijene rezultate ankete primijenila višestruku linearnu regresionu analizu za sve posmatrane morske luke. Na bazi nje je dobila konkretne rezultate, koji su međunarodno priznati objavljivanjem u uglednom međunarodnom časopisu, koji se nalazi na SSCI listi sa zavidnim impakt faktorom. Pozitivnu ocjenu navedenog teorijskog istraživanja determinisalo je ne samo pravilno modeliranje i dosljedna metodološka primjena regresione kvantifikacije, nego i solidno podudaranje dobijenih rezultata sa realnim praktičnim stanjem u razmatranim jadranskim lukama, a takođe i kvalitetna identifikacija negativnih faktora uticaja, koji dobro korespondiraju sa stvarnim stanjem u praksi razmatranih morskih luka. Isticanjem negativnih faktora uticaja kandidatkinja je indirektno ponudila predlog za konkretna institucionalna rješenja, koja bi mogla doprinijeti razvoju posmatranih morskih luka. Nesporan je njen zaključak da *institucionalni okviri* predstavljaju uslov i ključnu kompetenciju morskih luka.

2.5. Zaključci (usaglašenost sa rezultatima i logično izvedeno tumačenje)

U *petom dijelu* kandidatkinja je korektno napisala zaključna razmatranja, sintezom ključnih analitičko-istraživačkih rezultata do kojih je došla. Oni predstavljaju poseban doprinos, jer su znalački i gradacijski ukomponovani, sa povezujućom zajedničkom odrednicom, koju čini institucionalni pluralizam kao razvojna paradigma i imperativ svih društvenih i ekonomskih nivoa. Pravilno se konstatuje da je savremeni stepen institucionalnog i korporativnog razvoja u Crnoj Gori i regionu daleko od zadovoljavajućeg, kako u privredi, tako i u morskim lukama. Ukazuje na postojeće razvojne probleme, ali i moguće načine njihovog rješavanja. Preporučuje korišćenje teorijskih preporuka NET, ali i praktičnih uzornih modela u razvijenim državama i naprednim morskim lukama. Opavdano kritikuje kvazi-institucionalni monizam (posebno neoliberalnog tipa) i razne oblike oportunističkog ponašanja, koje su iznjedrile alternativne institucije. Primjećuje uslovljenost uspješnog korporativnog upravljanja raznim vrstama i nivoima institucionalnih okvira u privredi i društvu. Ukazuje na potrebu fleksibilnog prilagođavanja civilizacijskim dostignućima u razmatranim oblastima istraživanja, kao i na značaj korporativnog upravljanja, ne samo kao poslovnog modela, nego i kao ekonomske institucije sa snažnim i mnogobrojnim povratnim dejstvima na ukupan institucionalni ambijent. Kandidatkinja logično predlaže neophodnost povezivanja malih morskih luka, kao što je crnogorska Luka Bar sa velikim stranim investitorima, prvenstveno sa globalnim terminalskim i logističkim operatorima. Svojim teorijsko-empirijskim i analitičko-metodološkim istraživanjima u cijeloj doktorskoj disertaciji, kandidatkinja je u potpunosti verifikovala sve postavljene hipoteze iz uvodnog dijela, osnovnu i pomoćne.

3. Konačna ocjena disertacije

3.1. Usaglašenost sa obrazloženjem teme

Dostavljena disertacija je potpuno usaglašena sa obrazloženjem teme. Svi naslovi i podnaslovi su pravilno, gradualistički i logički strukturirani, sistematizovani i metodološki obilježeni.

3.2. Mogućnost ponovljivosti

Jedan od kvaliteta razmatrane disertacije je mogućnost ponovljivosti, produbljanja, proširenja i nastavka svih analiza, studija slučaja i metoda koje su korišćene u ovim istraživanjima. Naravno, pri tome se podrazumijeva proširenje baza podataka koji su korišćeni u ovoj disertaciji, povećanje uzorka ispitanika, kompariranje sa drugim i sličnim morskim lukama itd. Sigurno je da bi nastavak istraživanja u pravcima koje nudi i omogućuje ova disertacija koristio za planiranje i donošenje strategijskih odluka u oblastima koje su značajne za crnogorsku privredu, a neke od njih su razvojno prioritetne.

3.3. Buduća istraživanja

Nepotrebno je ponavljati sve nove pristupe, metode i analize NET i drugih oblasti koje je kandidatkinja konceptijski i analitički koristila u ovom radu, a koji se mogu uspješno koristiti i u budućnosti, posebno u istraživačkim projektima koji su vezani za predmet istraživanja ove disertacije: institucionalni okviri razvoja korporativnog upravljanja i morskih luka. Kad se zna da od nivoa razvijenosti institucija direktno zavisi ekonomski razvoj, kao i razvoj socio-kulturnog kapitala, onda je jasno da će sva buduća istraživanja indikatora institucionalne razvijenosti, posebno u oblasti korporativnog upravljanja (koje prvenstveno podrazumijeva regulisanje svojinskih odnosa), biti od koristi za donosioce odluka u ekonomskoj politici (nivo državnog regulisanja) i biznisu (nivo tržišnog regulisanja). U tom smislu, od posebne koristi može biti predlog anketiranja, definisanje uzorka ispitanika i konceptijsko-modelska konstrukcija primijenjene višestruke linearne regresione analize u ovoj disertaciji.

3.4. Ograničenja disertacije i njihov uticaj na vrijednost disertacije

Ništa nije idealno da de bi moglo biti još bolje. Ali, zbog ograničenosti svake disertacije u pogledu broja strana, jasno je da svaka disertacija per se ima određena ograničenja. U ovoj disertaciji nijesmo primijetili bilo kakva suštinska ograničenja u pogledu istraživačke metodologije, koncepcije, analitičnosti i logičnog slijeda izlaganja. U formalnom smislu, moglo bi se možda postaviti pitanje mogućnosti obuhvata većeg uzorka, kao i eventualno većeg broja morskih luka u kojima je rađeno anketiranje ispitanika (radi bolje komparacije). Međutim, mišljenja smo da to ne bi bitno uticalo na pouzdanost dobijenih rezultata. Takođe, kao ograničenje disertacije može se postaviti pitanje zastarjelosti pojedinih podataka, ali samo s današnjeg aspekta. Međutim, kad se ima u vidu datum dostavljanja ove disertacije, odnosno veliki protok vremena (zbog procedura) od njenog dostavljanja do datuma pisanja ovog izvještaja, jasno je da bi se takvo ograničenje anuliralo. Naravno, u nekoj široj verziji ove disertacije, koja bi imala projektni i (možda) širi nacionalni karakter, bilo bi moguće mnoge analize i istraživanja proširiti i produbiti, posebno s aspekta komparacije. Međutim, bitno je da se u navedenoj disertaciji ne primjećuju značajnija ograničenja, koja bi mogla na bilo koji način uticati na njen kvalitet i originalnost.

Originalni naučni doprinos

U razmatranoj doktorskoj disertaciji kandidatkinja je krajnje dosljedno i pravilno koristila naučnu metodologiju, kako u preglednom, tako i u riginalnom istraživanju. Disertacija *sadrži više pozitivnih rezultata*, koji se sastoje u sljedećem:

- Istraživanje i uspješna obrada i objašnjenje jedne vrlo značajne teme, koja je rijetka i dovoljno diskutabilna u Crnoj Gori i regionu, kao u teorijskom smislu, tako i u kriznoj praksi tranzicijskih država. Kandidakinja je demantovala tranzicijsku idilističku retoriku o svemogućnosti neoliberalnog monističkog institucionalnog poretka i pravilno ukazala na njegove pseudo-institucionalne manifestacije u praksi.
- Detaljna obrada i pravilna identifikacija problema, gradacijska sistematizacija naslova i podnaslova, originalno konceptijsko strukturisanje teme, kvalitetne studije slučaja, kvalitetne komparativne analize, značajan obim teorijskih izvora i pionirsko istraživanje empirijskih podataka, koji se direktno odnose na predmetnu temu,
- Analitičko korišćenje prestižnog i multidisciplinarnog neoinstitucionalnog naučnog pristupa,
- Apostrofiranje i afirmisanje pozitivne uloge, modaliteta i vitalnog značaja institucionalnog pluralizma i realnih institucionalnih promjena, uz pravilnu, argumentovanu i originalnu kritiku institucionalnog deficita kvazi-istitucionalnog ponašanja, kvazi-institucionalnog monizma, alternativnih institucija i oportunitetnog ponašanja, koji uvijek predstavljaju kočione faktore ekonomskog razvoja,
- Korektna selekcija i interpretacija najznačajnijih prepuruka NET, uz razmatranje najbolje institucionalne prakse i davanje originalnih predloga o potrebe racionalnog prilagođavanja odgovarajućim uzornim modelima razvijenih država,
- Identifikovanje ključnih institucionalnih problema, dilema, protivurječnosti, zabluda, grešaka, odnosa i faktora u državama tranzicije i naprednim morskim lukama, kao i davanje originalnih predloga za njihovo rješavanje,
- Diferencijacija i objašnjenje razvojnih (institucionalnih) i anti-razvojnih (kvazi-institucionalnih, posebno u svojinskom pogledu) okvira korporativnog upravljanja, uz objašnjenje značajnih fenomena i aspekata predmetne teme, kojima u Crnoj Gori i bližem okruženju nije posvećena potrebna i dovoljna pažnja, za razliku od razvijenih država.
- Opšta i komparativna analiza primjene institucionalnog okvira u razvijenim i tranzicijskim državama, modela korporativnog upravljanja u morskim lukama (nerazvijenim i naprednim, uz izradu sedam studija slučaja, među kojima su: institucionalne barijere u državama tranzicije, odnos između institucija korporativnog upravljanja i opšte institucional-

ne sredine, predlog koncepcije uzornog modela institucionalnog okvira korporativnog upravljanja u državama tranzicije, uticaj alternativnih modela svojine na korporativno upravljanje u morskim lukama i predlog hipotetičkog institucionalnog modela za crnogorsku morsk lu ku Bar, naučno-hipotetičko istraživanje i ocjena nivoa i kvaliteta korporativnog upravljanja u izabranim jadranskim morskim lukama Koper, Rijek i Bar.

- *Naučni doprinos* disertacije sastoji se kako u proširenju postojećih znanja, tako i indirektnom uticaju na napredak razmatrane naučne oblasti i struke, i to u sljedećim aspektima:
- Originalna analiza, uopštavanje i modeliranje preporuka NET u oblasti korporativnog upravljanja kao specifične institucionalne sredine, uz definisanje mogućih i realnih predloga za rješavanje postojećih institucionalnih zatajivanja u razmatranim oblastima.
- Originalno naučno-hipotetičko i logičko modeliranje (šematsko, tabelarno i deskriptivno), dopuna pojedinih teorijskih shvatanja i preporuka NET, izrada sedam originalnih studija slučaja iz oblasti praktične primjene razmatranih pitanja i davanje konzistentnih i konkretnih predloga i zaključaka,
- Originalno dokazivanje imperativne potrebe prihvatanja vladajuće pluralističke institucionalne paradigme i odgovarajućih uzornih svjetskih modela, uz originalno formulisanje i predlaganje hipotetičkog analitičko-metodološkog institucionalnog modela za Luku Bar, koji može doprinijeti unapređenju njenog poslovanja.
- Originalno definisanje ključnih istraživačkih varijabli, na bazi kojih je preko rezultata sprovedene ankete i višestruke linearne regresione analize obavljeno naučno-hipotetičko istraživanje nivoa i kvaliteta korporativnog upravljanja u jadranskim morskim lukama, kojim je prošireno postojeće metodološko znanje i omogućen direktan uticaj rezultata na struku

Navedenim kvalitetnim istraživačkim rezultatima i nesporno originalnim naučnim doprinosima, kandidatkinja je omogućila da se bolje shvate posmatrane pojave, procesi i tendencije, da se proširi postojeće znanje o njima i da se otklone neke značajne teorijske i praktične dileme, koje se odnose prvenstveno na institucionalne okvire uopšte i korporativnog upravljanja posebno, s osvrtom na morske luke. Objavljivanje nekoliko njenih originalnih radova iz oblasti disertacije u poznatim međunarodnim naučnim časopisima dovoljan je dokaz kvaliteta njenih naučnih istraživanja i naučne prepoznatljivosti. *Teorijski doprinos* istraživanja u razmatranoj disertaciji sastoji se u tome što njene razne analize, predlozi i zaključci dopunjuju pojedine institucionalne i korporativne aspekte teorijske ekonomije, kao i ekonomske politike i ekonomije morskih luka. U tom smislu, i oni i navedene preporuke NET mogu biti od velike koristi kao teorijsko-konceptualna osnova za buduće formulisanje nacionalne strategije razvoja pomorstva u dijelu morskih luka, ali i za donosiocce zakonskih rješenja vezanih za institucionalne reforme u Crnoj Gori. *Praktični doprinos* disertacije sastoji se u mogućnosti korišćenja predloga, stavova, sugestija, rezultata i zaključaka kandidatkinje, kako u korektivne svrhe zvanične ekonomske politike u dijelu pomorstva, korporativne privrede i izgradnje pluralističkih, kvalitetnih i efikasnih institucija uopšte. Naravno, preporučeni uzorne modeli razvijenih država i naprednih luka trebalo bi da posluže kao dobar institucionalni i korporativni orijentir u praksi.

Mišljenje i prijedlog komisije

U skladu s navedenim analizama, konstatacijama i ocjenama, članovi Komisije su poslije obavljenih konsultacija zauzeli *jedinstven i pozitivan stav* u pogledu razmatrane disertacije mr *Jelene Stjepčević*, pod nazivom „Institucionalni okvir korporativnog upravljanja u tranzicijskim privredama s osvrtom na morske luke“, kako u pogledu *ispunjavanja* svih potrebnih naučno-metodoloških uslova i standarda, tako i *aktualnosti* istraživačke teme, otvaranja mogućnosti za nova istraživanja i *zadovoljenja svih kriterijuma* u pogledu kvaliteta, sadržajnosti, sistematičnosti, argumentovanosti, originalnosti, stilske i jezičke izražajnosti i tehničke opremljenosti. Posmatrajući kroz prizmu ispunjenosti navedenih kriterijuma, članovi Komisije su zaključili da razmatrana doktorska disertacija predstavlja *ozbiljan i kvalitetan teorijsko-empirijski i naučno-hipotetički istraživački rad*, koji sadrži dovoljno korisnih, značajnih i kompetentnih poruka, predloga i preporuka za nosioce ekonomske politike i privrednog razvoja, odnosno za kreatore institucionalnih promjena i okvira u državama tranzicije, kojima pripada Crna Gora, ali i u segmentu korporativnog upravljanja u morskim lukama.

Kandidatkinja je metodološkim kombinovanjem teorijskog i empirijskog pristupa kvalitetno istražila postavljenu temu i verifikovala sve postavljene hipoteze. Zadatak je bio težak i složen, jer je primjenjivala obimnu, tešku i najprestižniju oblast ekonomske nauke (neoinstitucionalnu analizu), koja jedina omogućuje identifikaciju i razobličavanje većine negativnih tranzicijskih fenomena. Ona je realizovala sve postavljene ciljeve istraživanja. Pri tome se otvoreno, kritički opravdano i argumentovano distancirala od kvazi-institucionalnih faktora ekonomskog razvoja u državama tranzicije i morskim lukama, koji protivurječe racionalnim institucionalnim okvirima i uzornim modelima razvijenih država. Ako se svemu tome dodaju brojne originalne komparativne analize, studije slučaja i sopstvena istraživanja na terenu, jasno je da kandidatkinja za svoje ukupno istraživanje zaslužuje naše pohvale. Jasnim stilom, tekstom, kvalitetnim i poučnim zaključcima, brojnim slikama, tabelama i modelima uspješno je popunila zacrtani konceptualni okvir, u kojem je gradacijski strukturirala sve podnaslove, u kojima je na kvalitetan način uspjela da objasni osnovnu temu. Ona je selektovala, analizirala i objasnila glavne institucionalne faktore i okvire privrede, ali i korporativnog upravljanja kao njene žile kucavice, uz naglašavanje moguće i prijeko potrebne institucionalne evolucije u pravcu institucionalnog pluralizma i posmatranog okvira. Sve navedeno dovoljno govori u prilog *značaja*

razmatrane doktorske disertacije za Crnu Goru i Luku Bar, ali i širi region, na putu ozdravljenja pomorstva kao dugoročnog razvojnog prioriteta.

Polazeći od *izraženog i evidentnog naučnog doprinosa* kandidatkinje, velikog teorijskog i praktičnog značaja istražene teme, zavidnog nivoa originalnog naučnog modeliranja i istraživanja, korisnih predloga u razmatranoj disertaciji i metodološki korektnog naučnog teksta, članovi komisije su *jednoglasni* u ocjeni da se radi *originalnom i kvalitetnom naučnom radu*, koji *sadrži sve bitne elemente i nema vidljive nedostatke* koji bi mogli uticati na osnovne ciljeve i rezultate istraživanja, smatramo da razmatrana doktorska disertacija mr *Jelene Stjepčević* pod nazivom „*Institucionalni okvir korporativnog upravljanja tranzicijskim privredama s osvrtom na morske luke*“ *predstavlja značajan doprinos nauci* u lokalnim i regionalnim akademskim prostorima. Ona je dodatno značajna zbog dosadašnje objektivno nedovoljne istraženosti predmetne teme u navedenim relacijama, ne samo sa problemskog, nego i sa integralnog, parcijalnog, koncepcijskog i tematskog aspekta. Kao takva, ona će sigurno *uticati na pomjeranje znanja* iz razmatranih naučnih oblasti u crnogorskim i regionalnim granicama, a svakako može predstavljati i dobru osnovu i inspiraciju za neka dalja i dublja istraživanja.

U skladu s navedenim ocjenama, članovi Komisije sa zadovoljstvom predlažu Vijeću Fakulteta za pomorstvo Kotor da prihvati navedeni izvještaj o ocjeni pomenute disertacije kandidata mr Jelene Stjepčević i da predloži Senatu Univerziteta Crne Gore da imenuje Komisiju za odbranu iste i da poslije sprovedene procedure zakaže javnu odbranu iste.

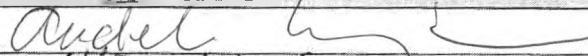
Izvojeno mišljenje

Ime i prezime

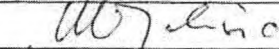
Napomena

KOMISIJA ZA OCJENU DOKTORSKE DISERTACIJE

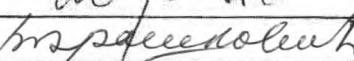
dr Anđelko Lojpur, red. prof., predsjednik komisije

dr Miomir Jakšić, red. prof., član komisije

dr Veselin Drašković, red. prof., član komisije

Datum i ovjera (pečat i potpis odgovorne osobe)

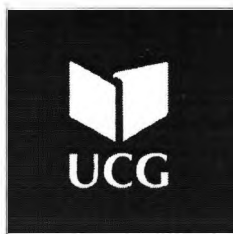
U Kotoru
(navesti datum)

MP

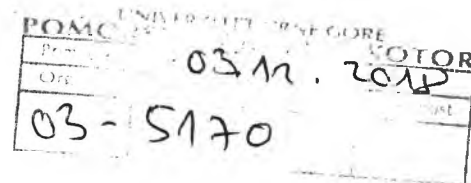
DEKAN

Univerzitet Crne Gore
Centralna univerzitetska biblioteka
adresa / address_ Cetinjska br. 2
81000 Podgorica, Crna Gora
telefon / phone _00382 20 414 245
fax_ 00382 20 414 259
mail_ cub@ac.me
web_ www.ucg.ac.me
Central University Library
University of Montenegro

Broj / Ref 016-16-370/1
Datum / Date 30.11.2018.

UNIVERZITET CRNE GORE

POMORSKI FAKULTET KOTOR

N/r sekretaru

Gospođi Veri Popović

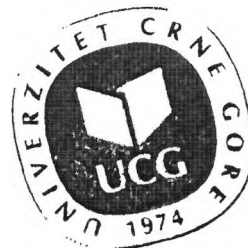
Poštovana gospođo Popović,

Vraćamo doktorsku disertaciju „**Institucionalni okvir korporativnog upravljanja u tranzicijskim privredama sa osvrtom na morske luke**“, sa Izvještajem Komisije za ocjenu doktorske disertacije, kandidatkinje mr Jelene Stijepčević, koja je, u skladu sa članom 42 stav 3 Pravila doktorskih studija, dostavljena **Centralnoj univerzitetskoj biblioteci** dana 31. 10. 2018. godine, na uvid i ocjenu javnosti,.

Na gore pomenutu doktorsku disertaciju nije bilo primjedbi javnosti u predviđenom roku od 30 dana.

Nakon odbrane navedene doktorske disertacije, potrebno je dostaviti konačan primjerak disertacije u štampanoj i elektronskoj formi. Štampana i elektronska verzija disertacije treba da sadrži: izjavu o autorstvu, izjavu o istovjetnosti štampane i elektronske verzije dokorskog rada i izjavu o korišćenju. Sve moraju biti popunjene i potpisane od strane doktoranda.

S poštovanjem,

Za

DIREKTOR

mr Bosiljka Cicmil

Bosiljka Cicmil

**UNIVERZITET CRNE GORE
POMORSKI FAKULTET KOTOR**

OBAVJEŠTAVA

javnost da se doktorska disertacija kandidata mr Jelene Stjepčević pod nazivom

„Institucionalni okvir korporativnog upravljanja u tranzicijskim privredama sa osvrtom na morske luke“ i izvještaj komisije za ocjenu doktorske disertacije u sastavu:

- Dr Miomir Jakšić, red. prof. Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Beogradu,

- Dr Anđelko Lojpur, red. prof. Ekonomskog fakulteta Univerziteta Crne Gore,

- Dr Veselin Drašković, red. prof. Pomorskog fakulteta Kotor Univerziteta Crne Gore, mentor,

nalaze u Centralnoj univerzitetskoj biblioteci i Pomorskoj biblioteci, na uvid javnosti u trajanju od trideset dana od dana objavljivanja obavještenja.

Kotor, 1. 11. 2018.

**POMORSKI FAKULTET KOTOR
DOKTORSKE STUDIJE**

Odlukom Senata Univerzita Crne Gore br. 03-1408/2 od 06.06.2018. godine, na predlog Vijeća Pomorskog fakulteta Kotor br. 01-1613 od 20.04.2018, imenovana je Komisija za ocjenu doktorske disertacije kandidata mr *Jelene Stjepčević* pod nazivom

„Institucionalni okvir korporativnog upravljanja u tranzicijskim privredama s osvrtom na morske luke“.

Na osnovu člana 41 Pravila doktorskih studija Univerzita Crne Gore, članovi Komisije u sastavu:

1. dr *Miomir Jakšić*, redovni profesor Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Beogradu,
2. dr *Anđelko Lojpur*, redovni profesor Ekonomskog fakulteta Univerziteta Crne Gore i
3. dr *Veselin Drašković*, redovni profesor Pomorskog fakulteta Univerziteta Crne Gore

detaljno su pročitali navedenu doktorsku disertaciju i razmotrili sve njene najznačajnije aspekte: strukturne, naučno-metodološke i analitičke, kao i njen naučni doprinos, prikaz i tumačenje rezultata istraživanja, zaključke i originalnost. U tom smislu, Komisija podnosi sljedeći

I Z V J E Š T A J
O OCJENI DOKTORSKE DISERTACIJE

1. PODACI O KANDIDATU

Kandidat mr *Jelena Stjepčević* je rođena u Kotoru 08.03.1978. Udata je i ima dvoje djece. Osnovnu školu i Gimnaziju je završila Kotoru, a osnovne studije 2000. na Filološkom fakultetu u Beogradu. Upisala je 2007. akademske magistarske studije *Menadžment u pomorstvu* na Fakultetu za pomorstvo Kotor, položila je sve ispite sa ocjenom "A", a 2010. je odbranila magistarski rad pod nazivom "Projektna analiza investicija i njena primjena u brodarstvu". U okviru doktorskih akademskih studija *Menadžment u pomorstvu* na Fakultetu za pomorstvo Kotor, u novembru 2012. je odbranila polazna istraživanja razmatrane doktorske disertacije.

Zaposlena je od 2001. u firmi "Jugopetrol" AD Kotor. Kao dobitnik međunarodne stipendije bila je od 2001-2003. na specijalizaciji u Kini. Radi kao koordinator Kancelarije za međunarodnu saradnju u Opštini Kotor. Završila je nekoliko specijalističkih kurseva i seminara.

Učestvovala je sa referatima i člancima objavljenim u cjelini u Zbornicima na pet međunarodnih naučnih skupova. Objavila je kao autor i koautor 11 naučnih radova u međunarodnim časopisima, od čega je šest regionalnog značaja, koji su tematski povezani s doktorskom disertacijom. Značajno je da je objavila dva rada u časopisima koji se nalaze na **SSCI listi** i jedan u časopisu koji se nalazi u bazama **Scopus i ESCI**. Član je redakcije Međunarodnog naučno-stručnog časopisa iz oblasti ekologije "*Montenegrin Journal of Ecology*", kao i međunarodnog naučnog časopisa „*Socio-economic essays*". Aktivno zna engleski i kineski jezik.

2. PODACI O DOKTORSKOJ DISERTACIJI

Doktorska disertacija kandidata mr *Jelene Stjepčević* pod nazivom „**Institucionalni okvir korporativnog upravljanja u tranzicijskim privredama s osvrtom na morske luke**“ je druga na Pomorskom fakultetu (odsjek *Menadžment u pomorstvu*), kao i na Univerzitetu Crne Gore iz oblasti institucionalne ekonomije, što ukazuje na njen veliki značaj, ne samo zbog uloge i značaja pomorstva u privrednom razvoju Crne Gore, nego i zbog izučavanja i primjene respektibilne Neoinstitucionalne ekonomske škole, koja ima 17 dobitnika Nobelove nagrade za ekonomiju.

Razmatrana doktorska disertacija sadrži 230 strana (sa sadržajem, literaturom i istraživačkim priložima). Ona je u cjelini je napisana u skladu sa *Pravilima doktorskih studija* Univerziteta Crne Gore (čl. 39) u Microsoft Word programu, Times New Roman vrsti slova i veličini fonta Pt 12 (u tekstu i naslovima). Naslovi poglavlja pisani su veličinom slova Pt 14, boldirani su, kao i naslovi

pojedinih tematskih cjelina i podnaslovi. Disertacija sadrži jednu preglednu tabelu u prvom uvodnom dijelu, u drugom dijelu šest slika i sedam tabela, u trećem dijelu 15 slika i 15 tabela i u četvrtom dijelu devet slika i devet tabela.

Veliki broj slika i tabela kandidatkinja je uglavnom originalno kreirala, a neke od njih je prilagodila i dopunila, čime je učinjen značajan istraživački napor u pravcu logičkog modeliranja i sistematizovanja jedne izuzetno opširne i značajne naučne problematike. Koristila je savremenu, relevantnu i brojnu literaturu, koju čini 345 bibliografskih jedinica (od čega svega 16 sa internet izvora), kao i dva web izvora. Od navedenih bibliografskih jedinica svega je 30 izvora na nekom od naših jezika, što čini svega 8,7% i ukazuje na izuzetno veliki prevodilački i analitički napor kandidatkinje. Pored toga, značajno je što je ona koristila metodološke kriterijume prestižnog Harvard stila.

3. TEORIJSKO-HIPOTETIČKI OKVIR ISTRAŽIVANJA

Polazeći od činjenice da je u naučnoj ekonomskoj publicistici posljednjih godina i decenija objavljen veliki broj članaka i naučnih monografija iz dvije veoma značajne oblasti koje su predmet istraživanja posmatrane doktorske disertacije (neoinstitucionalna ekonomija i korporativno upravljanje), koje u praksi presudno utiču na privredni rast i privredni razvoj svake države, kandidatkinja je pravilno odlučila da pokuša da istraži njihov *funkcionalni odnos*, i to u smislu definisanja institucionalnih okvira korporativnog upravljanja. Ona je to uradila u teorijskoj ravni, ali i u dijelu najbolje prakse i uzornih modela za države tranzicije, s osvrtnom na morske luke.

Istraživanje navedene teme je izuzetno aktualno i značajno zbog činjenice da u većini tranzicijskih država i privreda nije značajnije razvijena ni opšta, ni ekonomska institucionalna struktura i konkurencija, kao ni institucije korporativnog upravljanja. Njihove ključne regulativne funkcije su blokirane raznim kočionim faktorima uticaja (najčešće alternativnog i/ili oportunističkog tipa) i raznim neformalnim supstitutima, koji su, pored ostalog, predmet analize i čine dio teorijsko-hipotetičkog okvira istraživanja u ovoj doktorskoj disertaciji. Pomenućemo samo ključne probleme nesigurnosti, podriivanja i nezaštićenosti svojinskih prava, manjkavu realizaciju ugovora i neefikasno kolektivno djelovanje.

Kandidatkinja je teorijsko-hipotetički okvir istraživanja pravno usmjerila ka verifikaciji ideje i prakse pluralističkog institucionalnog upravljanja, odnosno ka efikasnoj sinergiji formalnih i neformalnih institucija (kao opštih okvira), odnosno društvenih i ekonomskih institucija (kao konkretnih okvira), koje pogoduju i stimulatивно utiču na ekonomski razvoj, dobro korporativno upravljanje i kvalitetno funkcionisanje tržišno orijentisanog privrenog sistema. Posmatrajući kroz tu prizmu, nespornan je značaj ovog naučnog istraživanja, analize i objašnjenja osnovnih institucionalnih uzroka, prepreka i problema ne samo privrednog razvoja, nego i razvoja korporativnog upravljanja u tranzicijskim državama i privredama, s osvrtnom na morske luke. Pri čemu je veoma pohvalno nezaobilazno korišćenje iskustava i uzornih modela razvijenih država.

Kandidatkinja je takođe pravilno usmjerila teorijsko-hipotetički okvir istraživanja na redukciju institucionalnih i korporativnih okvira u većini tranzicijskih država, ali je i objektivno ukazala na relativan deficit naučnih radova o predmetnoj temi, tj. na njenu nedovojnu istraženost u domaćoj i regionalnoj literaturi. Ona je ingeniozno uočila i predložila kao ključnu razvojno-istraživačku paradigmu četvoroelementnu šemu, koju moraju činiti: a) neoinstitucionalna ekonomska analiza, b) modelski raznovrsni koncepti korporativnog upravljanja, c) koncepti znanja i d) operacione metode i strategije uspjeha, konkurentnosti i kompetetnosti. Zbog svojeg tehnološkog, organizacionog i razvojnog buma, jasno je da su napredne morske luke posebno poučan i dobar uzorni primjer za navedenu konstataciju, koji bi tranzicijske privrede trebale i morale koristiti u zadovoljavajućem kapacitetu.

Kandidatkinja je u potpunosti realizovala postavljene *osnovni cilj istraživanja*, jer je, pored ostalog, uradila sedam originalnih konceptijskih studija slučaja, dvije originalne komparativne analize primjene institucionalnih okvira (u tranzicijskim državama i morskim lukama), jednu konceptualnu analizu i jedno originalno naučno-hipotetičko istraživanje nivoa i kvaliteta korporativnog

upravljanja u jadranskim morskim lukama sa primjenom anketnog istraživanja na terenu i regresivne analize, koje je rezultiralo u originalnim naučnim rezultatima koji su objavljeni u renomiranom međunarodnom časopisu. U svim navedenim segmentima, ona je uspjela da fokusira i apostrofira dvije osnovne zacrtane ideje iz višestrukog cilja istraživanja, i to: značaj primjene pluralističke institucionalne razvojne paradigme i ukazivanje na potrebu primjene svjetskih uzornih modela.

Vezano za neistraženost predmetne teme, kao i njen višestruki značaj za privredni razvoj Crne Gore, kandidatkinja je na više mjesta *originalno* preispitala teorijske preporuke i predložila rješenja za pojedine praktične dileme i probleme. Pri tome se pravilno zalaže za afirmisanje dosljednog institucionalnog ekonomskog ponašanja, kao i za pluralistički pristup, u kojem aktivnu ulogu imaju *državno, tržišno i svojinsko regulisanje*, što je u institucionalnom smislu značajno zanemareno u dosadašnjem tranzicijskom periodu. Navedeni kontekst podrazumijeva racionalnu i argumentovanu kritiku oportunističkog ponašanja, svih oblika monizama i alterativnih institucija, što je kandidatkinja objektivno uradila.

Na bazi pravilno definisanog predmeta, naučnog problema i ciljeva istraživanja razmatrane disertacije, kandidatkinja je korektno definisala **glavnu (polaznu) hipotezu**:

dosljedna primjena savremenih institucionalnih rješenja u kreiranju i razvoju koncepta korporativnog upravljanja u tranzicijskim privredama predstavlja neizostavan okvir praktičnog modeliranja i najvažniji uslov unapređenja kvaliteta njihovog poslovnog okruženja, a samim tim ekonomskog rasta i održivog ekonomskog razvoja.

Pored toga, ona je kvalitetno i precizno definisala **osam pomoćnih hipoteza**, i to:

a) U uslovima savremenog globalizovanog tržišta i ekonomske krize, kvalitetni institucionalni regulatori i ograničenja, s jedne, i efikasno korporativno upravljanje, s druge strane kao komplementarni ciljevi moraju imati razvojni prioritet, zbog potrebe stvaranja privlačnog i konkurentnog poslovnog ambijenta za strana ulaganja u tranzicijske privrede i prevazilaženja brojnih strateških razvojnih ograničenja;

b) Kvalitetan institucionalni i korporativni ambijent predstavljaju ključne kompetencije savremenog poslovanja, koje omogućuju primjenu naprednih znanja i tehnologija i posljedično stvaranje konkurentskih prednosti i kompetencija;

c) Stabilan i jasan regulatorni i institucionalni okvir je uslov razvoja korporativnog upravljanja;

d) Koncept korporativnog upravljanja je per se institucija za unapređenje poslovanja svake firme, pa i morskih luka, kao i svih njenih marketing i menadžment funkcija;

e) Koncept savremenog korporativnog upravljanja je dobar odgovor na krizne izazove iz promjenjivog poslovnog okruženja;

f) Nedovoljno izgrađeni društveni, politički i posebno ekonomski institucionalni okviri su najznačajniji uzrok neefikasnog korporativnog upravljanja u tranzicijskim državama;

g) Uspostavljena neravnoteža međusobnih odnosa na institucionalnoj relaciji svojina-kontrola-korporativno upravljanje dominantno je doprinijela negativnim privrednim rezultatima i redukovanom poslovnom ambijentu (u pogledu zaposlenosti, poslovnih rezultata, biznis barijera, hroničnog nedostatka investicija i dr.);

h) Kontinuirano razvijanje svijesti o potrebi dosljedne primjene institucionalnih aranžmana i principa korporativnog upravljanja je od presudnog značaja na putu prema njihovom uspostavljanju i razvijanju.

Preko komparativnih, konceptijskih i drugih vrsta analiza i rezultata naučnog istraživanja u predmetnoj disertaciji, kandidatkinja je u zaključku *verifikovala* osnovnu hipotezu i pomoćne hipoteze.

4. METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA

Kandidatkinja je kao opšti naučni metod koristila *sistemski pristup*, koji joj je omogućio da uradi pojedinačnu, opštu i komparativnu analizu institucionalnih okvira korporativnog upravljanja. Za realizaciju postavljenih istraživačkih ciljeva i zadataka u ovoj disertaciji, pored uobičajene

naučne metodologije društvenih i ekonomskih nauka (analiza, sinteza, dedukcija, indukcija, zaključivanje apstrakcijom i komparacijom, posmatranje, dokazivanje i opovrgavanje, kritika, studija slučaja, logično šematsko modeliranje, ekonomsko modeliranje putem konkretizacije i generalizacije, deskriptivni, empirijski i historijski metod), ona je koristila grafičko, šematsko i tabelarno modeliranje, anketu, koju je sprovela u tri jadranske morske luke na uzorku od 150 ispitanika, i višestruku linearnu regresionu analizu. Navedene metode su kandidatkinji poslužile za provjeru, tj. verifikaciju osnovne hipoteze i pomoćnih hipoteza, kako u osnovnom tekstu, tako i u zaključcima doktorske disertacije.

Istraživanje pojedinih konkretnih pitanja i sakupljanje podataka za komparativnu analizu institucionalnih okvira (specifičnih, razvojnih i ograničavajućih) kandidatkinja je obavila u izabranim jadranskim morskim lukama Koper, Rijeka i Bar, koje spadaju u red malih i slabo razvijenih morskih luka. Većinu studija slučaja kandidatkinja je uradila na bazi zvaničnih podataka i dokumentacije, koje su joj dostavljali lučki menadžeri iz naprednih morskih luka, ali i sopstvenim istraživanjima. Ostale studije slučaja je radila na bazi dostupnih podataka iz obimne savremene literature.

Primjenjujući opštu i komparativnu analizu, ankete, istraživanja na terenu i studije slučaja, uz korišćenje ostalih gore pomenutih metoda, kandidatkinja je *uspješno i kvalitetno* obradila korišćenu literaturu, prikazala glavne institucionalne okvire u razvijenim državama i naprednim morskim lukama, koji mogu korisno poslužiti za odgovarajuće modeliranje ekonomskog razvoja i ekonomske politike u tranzicijskim državama, kaojima pripada Crna Gora i relativno nerazvijenoj crnogorskoj morskoj Luci Bar.

Na bazi *pravilnog i dosljednog* korišćenja metodologije, kao i na bazi dobijenih rezultata iz sopstvenih istraživanja, kandidatkinja se u dovoljnoj mjeri naučno dokazala i postala prepoznatljiva u domaćoj i međunarodnoj naučnoj publicistici i akademskoj zajednici. U tom smislu, ona je kao autor i koautor uspjela da objavi više naučnih članaka u većem broju kvalitetnih međunarodnih časopisa, od kojih su za navedenu temu posebno značajni radovi objavljeni u časopisima, koji se indeksiraju u bazama **SSCI** (*Transformations in Business & Economics* – impakt faktor **0,462** i *E&M Economics and Management* - impakt faktor **1,163**), kao i **SCOPUS** i **ESCI** (*Economics and Sociology* i *Montenegrin Journal of Economics*).

5. VREDNOVANJE POJEDINIH DJELOVA DISERTACIJE

U skladu sa Pravilima doktorskih studija, kandidatkinja je u početnom *izvodu iz teze* ukratko objasnila prikaz disertacije, cilj rada, metode istraživanja i rezultata, uz bitna obrazloženja aktualnosti istraživanja i značaja institucionalnih uzroka, barijera i problema u razvoju korporativnog upravljanja u tranzicijskim državama, kao i potrebe selektovanog korišćenja pozitivnih elemenata iz Zapadnih uzornih modela. Takođe je jasno i pravilno istakla da preferira pluralističke institucionalne faktore ekonomskog razvoja.

Konstatujemo da su svi naslovi i podnaslovi u *sadržaju* pravilno, gradualistički i logički strukturirani, sistematizovani i metodološki obilježeni.

U *uvodu (prvom dijelu* disertacije) kandidatkinja je detaljno i jasno prikazala sve neophodne elemente: aktualnost istraživanja, obrazloženje teme doktorske disertacije, pregled vladajućih stavova u oblasti istraživanja, predmet doktorske disertacije, motive za izradu teme i naučni doprinos (sa *osnovnim problemima* koji su se pojavili u toku istraživanja), osnovni cilj i zadatke istraživanja, teorijsko-hipotetički okvir istraživanja (sa postavljenim hipotezama), metode istraživanja, dokumentacionu osnovu istraživanja, način prikupljanja i obrade podataka i strukturu rada (sa jasnim označavanjem istraživačkih dijelova).

U *drugom dijelu* disertacije kandidatkinja je kompetentno ukazala na izuzetan značaj i kvalitet neoinstitucionalne ekonomske analize, kao i osnovne i korisne preporuke neoinstitucionalnih ekonomskih teorija (NET), kojima je ne samo prevaziđen neoklasični pristup, nego je metodološki i analitički u potpunosti razobličen vulgarizovani i nekonzistentni neoliberalni individualizam. Ona je pravilno istakla ključnu ulogu i značaj institucija u razvijenim državama i precizirala segmente njihovog pozitivnog i stabilizirajućeg društvenog i ekonomskog djelovanja. Takođe je

ukazala na deficit funkcionalnih institucija u većini država tranzicije, koji je doveo do raznih oblika degradacije i pogubnih posljedica, čije prevazilaženje zahtijeva dosljedno opredjeljenje države i društva za realnu i pluralističku institucionalizaciju. Naglasila je da je ista uslov za prevailaženje oportunističkih ponašanja i raznih oblika kvazi-institucionalnog monizma. Kandidatkinja je koristila kvalitetan teorijski pristup da bi objasnila značaj NET za stvaranje stimulaionog institucionalnog ambijenta. Primjetno je da ona posjeduje odličnu sposobnost percepcije i korišćenja metoda abstrakcije, jer je selektovanjem uspjela da na originalan način kombinuje, dopuni i prilagodi najznačajnije teorijske definicije vodećih autora, ali i da realizuje sopstvene dopune u grafičkom modeliranju pojedinih teorijskih postavki (kao. npr. sliku institucionalne strukture društva). Posebno se može pohvaliti njen veliki istraživački napor u dijelu selekcije osnovnih preporuka NET, imajući u vidu da se radi o ogromnom i složenom polju proučavanja i obimnoj literaturi koja tretira NET.

Kandidatkinja je pravilno definisala podnaslov „Komparativna analiza primjene institucionalnog okvira u razvijenim i tranzicijskim državama“, kojim je suštinski definisala osnovni smjer istraživanja, u cilju objašnjenja ključnih razlika, koje opravdavaju ciljeve istraživanja i postavljene hipoteze. U tom smislu, ona je istakla dominantnu razliku, koja se ogleda u pristupu društvenim resursima, a koja joj je omogućila da kreira originalnu tabelu svih ostalih „polja“ i kategorija po kojima se razlikuju razvijene i tranzicijske države. Navedena tabela je posebno značajna, jer omogućuje dalja i dublja istraživanja. Kandidatkinja je logično i efikasno finiširala preko izrade originalne studije slučaja, koja se odnosi na institucionalne barijere u državama tranzicije, koje se manifestuju u brojnim pokazateljima društvenih, političkih i ekonomskih problema. Najzad, ona je prepoznala glavna razvojna ograničenja i objasnila ih preko odgovarajućih faktora uticaja, među kojima dominiraju naslijeđeno ponašanje, globalni faktori, neodgovornost vlasti, deficit realnih institucionalnih promjena i pogubno dejstvo neoliberalne (rekli bi, ipak: kvazi-neoliberalne) ideologije. Kandidatkinja je u ovom dijelu na drugačiji konceptijski, stilski, kritički, analitički i tehnički način dokazala ispravnost teorijskih preporuka NET, kao i praktičnu korist pluralističkih institucija za ekonomski razvoj.

U *trećem dijelu* kandidatkinja je detaljno objasnila poželjni i potrebni institucionalni okvir u državama tranzicije, polazeći od teorijski nesumljive istine da različiti institucionalni uslovi različito djeluju na privredni razvoj i njegove mogućnosti prilagođavanja čestim krizama. Ona se već u početnom izlaganju pravilno usmjerila na odnos i uticaj institucionalnog okruženja na korporativno upravljanje, potkrepljujući njegov značaj brojnim stavovima reprezentativnih predstavnika ovog rijetkog segmenta koji, ipak, nije dovoljno istražen čak ni u svjetskoj literaturi, u smislu izgradnje i završenosti jedne konzistentne naučne teorije (slično je npr. sa nezavršenom teorijom države). Ovaj dio istraživanja je u teorijskom dijelu bio vjerovatno najteži, jer je kandidatkinja morala da iz bogate literature sa skromnim institucionalno-korporativnim segmentima uspostavi vezu (zajedničke elemente) između razvoja institucija uopšte i institucije korporativnog upravljanja. Ona je pri tome selektivno koristila NET i teorije preduzeća, a uspjela je da originalno modelira (prilagođavanjem i dopunama) regulativno i transakciono insitucionalno okruženje korporativnog upravljanja. Onda slijedi njena opširna i kvalitetna komparativna i SWOT analiza modela korporativnog upravljanja u razvijenim državama, a zatim konkretna studija slučaja o odnosu između opšte institucionalne sredine i institucije korporativnog upravljanja, koja joj je omogućila da kritički preispita odgovarajuće tranzicijske uslove i uoči ključne institucionalne karike od kojih zavisi karakter (pozitivan ili negativan) institucionalnih uticaja na korporativno upravljanje u konkretnim državama. Imponuje njeno uočavanje negativnog dejstva alternativnih institucija u navedenom kontekstu, ali i globalnih faktora uticaja.

Kandidatkinja je uložila značajan napor i na dovoljno originalan način prikazala konceptualnu analizu okruženja i osnova korporativnog upravljanja, u kojoj je veoma kvalitetno ukomponovala ključne teorijske stavove poznatih autora. U tom smislu, ona je preko prikaza različitih institucionalnih nivoa korporativnog upravljanja i institucionalne analize odnosa između društvenih i političkih faktora i korporativnog upravljanja bliže definisala kompletno institucionalno okruženje

istog. Poslije toga je uspješno prikazala i institucionalne osnove korporativne društvene odgovornosti.

Sve navedeno je omogućilo kandidatkinji da funkcionano pređe na novi nivo istraživanja i uradi studiju slučaja, u kojoj je originalno predložila koncepciju uzornog modela institucionalnog okvira korporativnog pravljanja za države tranzicije. Smatramo da je to njen veliki metodološki doprinos, koji može korisno poslužiti za neka buduća istraživanja navedenih pitanja. Jer, kandidatkinja je u ovom podnaslovu uložila veliki istraživački napor da bi kompetentno i argumentovano kreirala matricu opšteg i konkretnog metodološko-istraživačkog modela.

U *četvrtom dijelu* kandidatkinja je uspješno konkretizovala prethodna istraživanja na primjeru naprednih (najrazvijenijih) morskih luka, koji su posljednjih decenija bili nesumnjivi nosioci brojnih institucionalnih i korporativnih promjena. Bitno je da je ona dokazala veliku praktičnu zastupljenost institucionalnog pluralizma u naprednim morskim lukama, koja je direktno omogućila značajan napredak u dva osnovna institucionalno-korporativna segmenta: *upravljanje u morskoj luci* (koje pripada klasteru društvenih, javnih i privrednih subjekata i politika) i *upravljanje lučke uprave* (korporativno upravljanje, koje sprovode lučke vlasti). U tom smislu, ona je ispravno potencirala dominaciju pluralističke svojinske strukture (kombinacija državnih organa, lučkih vlasti, globalnih operatora i investitora). Naravno, institucionalni pluralizam je uslovljen i specifičnom funkcionalnom isprepletenošću (organizacionom, logističkom, administrativnom i finansijskom), kao i zadržavanjem fleksibilne uloge institucije državnog regulisanja na raznim nivoima (državnom, regionalnom i opštinskom).

Slijede dvije studije slučaja sa veoma kvalitetnim komparativnim analizama, u kojima kandidatkinja bliže objašnjava ključne institucionalno-korporativne diskurse, kojima su povezani dva osnovna nivoa (predmeta) istraživanja u ovoj doktorskoj disertaciji. Riječ je o uticaju alternativnih modela svojine na korporativno upravljanje i konkretnoj analizi korporativnog upravljanja u naprednim morskim lukama. Ova posljednja svakako predstavlja kvalitetan uzorni model za sve male i nerazvijene morske luke, kojima pripada crnogorska luka Bar. Slijedi logičko, originalno i, rekli bi pionirsko istraživanje nivoa i kvaliteta korporativnog upravljanja u jadranskim morskim lukama Koper, Rijeka i Bar. Jasno je da su kao naučna uvertira u ovo istraživanje bile prethodno pomenute dvije studija slučaja, na bazi kojih je kandidatkinja pravilno selektovala anketna pitanja za 150 ispitanika i modelirala zavisnu i nezavisne promjenjive. Primjenjujući Likertovu skalu mjerenja intenziteta i uticaja navedenih promjenjivih, ona je na dobijene rezultate ankete primijenila višestruku linearnu regresionu analizu za sve posmatrane morske luke. Na bazi nje je dobila određene rezultate, koji su međunarodno priznati objavljivanjem u uglednom međunarodnom časopisu, koji se nalazi na SSCI listi sa zavidnim impakt faktorom.

Našu pozitivnu ocjenu navedenog torijskog istraživanja kandidatkinje sa terenskim anketnim podacima determinisalo je ne samo pravilno modeliranje i dosljedna metodološka primjena regresione kvantifikacije, nego i solidno podudaranje dobijenih rezultata sa realnim praktičnim stanjem u razmatranim jadranskim lukama, koje je uglavnom dobro poznato. Navedenoj pozitivnoj ocjeni doprinijela je i izuzetno ingeniozna identifikacija negativnih faktora uticaja, koji takođe veoma dobro korespondiraju sa stvarnim stanjem u praksi razmatranih morskih luka. Najzad, čini nam se da je isticanjem negativnih faktora uticaja kandidatkinja indirektno ponudila predlog za neka konkretna institucionalna rješenja, koja bi mogla doprinijeti razvoju posmatranih morskih luka. Nesporan je njen tačan zaključak, koji karakteriše cijelo njeno disertaciono istraživanje, da *institucionalni okviri* predstavljaju nezaobilazan okvir, uslov i *ključnu kompetenciju* svih morskih luka.

U *petom dijelu* kandidatkinja je korektno napisala zaključna razmatranja, sintezom ključnih analitičko-istraživačkih rezultata do kojih je došla. Njeni zaključci predstavljaju poseban doprinos, jer su ukomponovani znalački i gradacijski, sa povezujućom zajedničkom odrednicom, koju čini institucionalni pluralizam kao razvojna paradigma i imperativ svih društvenih i ekonomskih nivoa i privrednih segmenata. Ona pravilno ističe da je savremeni stepen institucionalnog i korporativnog razvoja u Crnoj Gori i regionu daleko od zadovoljavajućeg, kako u privredi, tako i u morskim lukama. Ukazuje ne samo na postojeće razvojne probleme, nego i na moguće načine njihovog rješavanja. Preporučuje korišćenje teorijskih preporuka NET, ali i praktičnih uzornih modela u

razvijenim državama i naprednim morskim lukama. Opavdano ponavlja kritiku kvazi-institucionalnog monizma (posebno neoliberalnog tipa) i raznih oblika oportunističkog ponašanja, koje su iznjedrile alternativne institucije. Potvrđuje uslovljenost korporativnog upravljanja raznim vrstama i nivoima institucionalnih okvira u privredi i društvu. Ukazuje na potrebu fleksibilnog prilagođavanja civilizacijskim dostignućima u razmatranim oblastima istraživanja. Takođe ukazuje na veliki značaj korporativnog upravljanja, ne samo kao poslovnog modela, nego i kao ekonomske institucije sa snažnim i mnogobrojnim povratnim dejstvima na ukupan institucionalni ambijent. Kandidatkinja logično predlaže neophodnost povezivanja malih morskih luka, kao što je crnogorska morska Luka Bar sa velikim stranim investitorima, a prvenstveno sa globalnim terminalskim i logističkim operatorima. Svojim teorijsko-empirijskim i analitičko-metodološkim istraživanjima u cijeloj doktorskoj disertaciji, kandidatkinja je u potpunosti verifikovala sve postavljene hipoteze iz uvodnog dijela, osnovnu i pomoćne.

6. STRUKTURA DISERTACIJE

Kandidatkinja mr *Jelena Stjepčević* je u potpunosti prilagodila strukturu disertacije predmetu, ciljevima i teorijsko-hipotetičkom okviru istraživanja. Pored uvoda kao *prvog dijela* disertacije, zaključka i literature, ona je osnovnu temu *strukturisala* u tri ravnomjerna dijela, koji funkcionalno odgovaraju svim navedenim elementima predmeta istraživanja.

U *drugom dijelu* disertacije pod nazivom “**Neoinstitucionalna ekonomska analiza, oblici i nivo njene praktične primjene**” kandidatkinja je istražila sljedeće oblasti:

- značaj neoinstitucionalnih ekonomskih teorija za stvaranje kvalitetnog institucionalnog ambijenta,
- osnovni pojmovi neoinstitucionalne analize,
- karakteristike i uloga institucija,
- osnovne preporuke NET,
- komparativna analiza primjene institucionalnog okvira u razvijenim i tranzicijskim državama i
- *studija slučaja*: institucionalne barijere u državama tranzicije.

U *trećem dijelu* pod nazivom “**Institucionalni okvir korporativnog upravljanja u tranzicijskim privredama**” istraživanje je obuhvatilo:

- razvoj institucije korporativnog upravljanja s aspekta teorija preduzeća,
- *studija slučaja*: komparativna analiza modela korporativnog upravljanja u razvijenim i tranzicijskim državama,
- *studija slučaja*: odnos između institucija korporativnog upravljanja i opšte institucionalne sredine,
- konceptualna analiza institucionalnih osnova korporativnog upravljanja
- institucionalne osnove korporativne društvene odgovornosti i
- *studija slučaja*: predlog koncepcije uzornog modela institucionalnog okvira korporativnog upravljanja u državama tranzicije.

U *četvrtom dijelu* disertacije pod nazivom “**Institucionalni ekonomski okviri korporativnog upravljanja u morskim lukama**” preko istraživanja na terenu, komparativnih analiza i studija slučaja prikazane su sljedeće tematske oblasti:

- komparativna analiza institucionalnih okvira korporativnog upravljanja u morskim lukama,
- specifičnost i kompleksnost korporativnog upravljanja u morskim lukama,
- *studija slučaja*: uticaj alternativnih modela svojine na korporativno upravljanje u morskim lukama,

- *studija slučaja*: komparativna analiza korporativnog upravljanja u naprednim morskim lukama,
- nivo i kvalitet korporativnog upravljanja u jadranskim morskim lukama Koper, Rijeka i Bar,
- višestruki linearni regresioni model.
- rezultati regresione analize i diskusija i
- *studija slučaja*: predlog hipotetičkog institucionalnog modela za crnogorsku morsku luku Bar.

U *petom dijelu* (zaključci) kandidatkinja je sintetizovala svoje rezultate istraživanja i verificovala osnovnu i pomoćne hipoteze.

7. OSTVARENI REZULTATI I NAUČNI DOPRINOS DISERTACIJE

Komisija je jednoglasno konstatovala da razmatrana doktorska disertacija, u kojoj je dosljedno i pravilno korišćena naučna metodologija *sadrži više pozitivnih rezultata*, koji se sastoje u sljedećem:

- istraživanje i uspješna obrada i objašnjenje jedne vrlo značajne teme, koja je rijetka i dovoljno diskutabilna u Crnoj Gori i regionu, kao u teorijskom smislu, tako i u kriznoj praksi tranzicijskih država,
- obrada, pravilna identifikacija problema, gradacijska sistematizacija naslova i podnaslova, originalno konceptijsko strukturisanje teme, kvalitetne studije slučaja, kvalitetne komparativne analize, značajan obim teorijskih izvora i pionirsko istraživanje empirijskih podataka koji se direktno odnose na predmetnu temu,
- analitičko korišćenje prestižnog i multidisciplinarnog neoinstitucionalnog naučnog pristupa,
- apostrofiranje i afirmisanje pozitivne uloge, modaliteta i vitalnog značaja institucionalnog pluralizma i realnih institucionalnih promjena,
- argumentovana kritika kvazi-institucionalnog monizma, alternativnih institucija i oportunitetnog ponašanja kao kočionih faktora ekonomskog razvoja,
- selekcija i interpretacija najznačajnijih prepuruka NET,
- razmatranje najbolje institucionalne prakse i predlog potrebe racionalnog prilagođavanja odgovarajućih uzornih modela razvijenih država,
- identifikovanje ključnih institucionalnih problema, dilema, protivurječnosti, zabluda, grešaka, odnosa i faktora u državama tranzicije i naprednim morskim lukama, kao i predlozi za njihovo rješavanje,
- diferencijacija i objašnjenje razvojnih (institucionalnih) i anti-razvojnih (kvazi-institucionalnih) okvira korporativnog upravljanja,
- objašnjenje značajnih pojava i aspekata predmetne teme, kojima u Crnoj Gori i bližem okruženju nije posvećena potrebna i dovoljna pažnja, za razliku od razvijenih država,
- opšta i komparativna analiza primjene institucionalnog okvira u razvijenim i tranzicijskim državama, institucionalnih okvira korporativnog upravljanja u morskim lukama, modela korporativnog upravljanja u njima, institucionalnih okvira korporativnog upravljanja u morskim lukama i korporativnog upravljanja u naprednim morskim lukama,
- izrada sedam studija slučaja, među kojima su: institucionalne barijere u državama tranzicije, odnos između institucija korporativnog upravljanja i opšte institucionalne sredine, predlog koncepcije uzornog modela institucionalnog okvira korporativnog upravljanja u državama tranzicije, uticaj alternativnih modela svojine na korporativno upravljanje u morskim lukama i predlog hipotetičkog institucionalnog modela za crnogorsku morsku luku Bar,

- naučno-hipotetičko istraživanje i ocjena nivoa i kvaliteta korporativnog upravljanja u izabranim jadranskim morskim lukama Koper, Rijek i Bar.

Naučni doprinos disertacije sastoji se u sljedećem:

- originalna analiza, uopštavanje i modeliranje preporuka NET u oblasti korporativnog upravljanja kao specifične institucionalne sredine,
- definisanje mogućih i realnih predloga za rješavanje postojećih institucionalnih zatajivanja u razmatranim oblastima,
- originalna i argumentovana kritika kvazi-institucionalnih fenomena u tranzicijskim državama i oblasti korporativnog upravljanja,
- originalno naučno-hipotetičko i logičko modeliranje (šematsko, tabelarno i deskriptivno) i dopuna pojedinih teorijskih shvatanja i preporuka NET,
- izrada sedam originalnih studija slučaja iz oblasti praktične primjene razmatranih pitanja,
- davanje konzistentnih i konkretnih predloga i zaključaka,
- originalno dokazivanje imperativne potrebe prihvatanja vladajuće pluralističke institucionalne paradigme i odgovarajućih uzornih svjetskih modela,
- originalno formulisanje i predlaganje hipotetičkog analitičko-metodološkog institucionalnog modela za Luku Bar, koji može doprinijeti unapređenje njenog poslovanja i
- originalno definisanje ključnih istraživačkih varijabli, na bazi kojih je preko rezultata sprovedene ankete i višestruke linearne regresione analize obavljeno naučno-hipotetičko istraživanje nivoa i kvaliteta korporativnog upravljanja u jadranskim morskim lukama.

Navedenim kvalitetnim istraživačkim rezultatima, kao i nespornim naučnim doprinosima kandidatkinja je omogućila da se bolje shvate posmatrane pojave, procesi i tendencije, kao i da se otklone neke značajne teorijske i praktične dileme, koje se odnose na institucionalne okvire uopšte i korporativnog upravljanja posebno, s osvrtom na morske luke. Smatramo da je objavljivanje nekoliko njenih originalnih radova iz oblasti disertacije u poznatim međunarodnim naučnim časopisima dovoljan dokaz kvaliteta naučnih istraživanja i naučne prepoznatljivosti kandidatkinje mr Jelene Stjepčević.

Teorijski doprinos istraživanja u razmatranoj disertaciji sastoji se u tome što njene razne analize, predlozi i zaključci dopunjuju pojedine institucionalne i korporativne aspekte teorijske ekonomije, kao i ekonomske politike i ekonomije morskih luka. U tom smislu, i oni i navedene preporuke NET mogu biti od velike koristi kao teorijsko-konceptualna osnova za buduće formulisanje nacionalne strategije razvoja pomorstva u dijelu morskih luka, ali i za donosiocne zakonskih rješenja vezanih za institucionalne reforme u Crnoj Gori.

Praktični doprinos disertacije sastoji se u mogućnosti korišćenja predloga, stavova, sugestija, rezultata i zaključaka kandidatkinje, kako u korektivne svrhe zvanične ekonomske politike u dijelu pomorstva, korporativne privrede i izgradnje pluralističkih, kvalitetnih i efikasnih institucija uopšte. Naravno, preporučeni uzorni modeli razvijenih država i naprednih luka trebalo bi da posluže kao dobar institucionalni i korporativni orijentir u praksi.

8. OCJENA DISERTACIJE I PREDLOG KOMISIJE

Polazeći od navedenih analiza i konstatacija, članovi Komisije su poslije obavljenih konsultacija zauzeli *jedinstven i pozitivan stav* u pogledu razmatrane disertacije mr *Jelene Stjepčević*, pod nazivom „*Institucionalni okvir korporativnog upravljanja u tranzicijskim privredama s osvrtom na morske luke*“, kako u pogledu *ispunjavanja* svih potrebnih naučno-metodoloških uslova i standarda, tako i *aktualnosti* istraživačke teme, otvaranja mogućnosti za nova istraživanja i *zadovoljenja svih kriterijuma* u pogledu kvaliteta, sadržajnosti, sistematičnosti, argumentovanosti, origi-

nalnosti, stilske i jezičke izražajnosti i tehničke opremljenosti. Posmatrajući kroz prizmu ispunjenosti navedenih kriterijuma, članovi Komisije su zaključili da razmatrana doktorska disertacija predstavlja *ozbiljan teorijsko-empirijski i naučno-hipotetički istraživački rad*, koji sadrži dovoljno korisnih, značajnih i kompetentnih poruka, predloga i preporuka za nosioce ekonomske politike i privrednog razvoja, odnosno za kreatore institucionalnih promjena i okvira u državama tranzicije, kojima pripada Crna Gora, ali i u segmentu korporativnog upravljanja u morskim lukama.

Realne institucionalne promjene i stvaranje efikasnog institucionalnog okvira (ambijenta) je razvojni imperativ, koji dokazuje praksa razvijenih država i naprednih morskih luka. Kandidatkinja je metodološkim kombinovanjem teorijskog i empirijskog pristupa veoma kvalitetno istražila postavljenu temu i verifikovala sve postavljene hipoteze. Zadatak je bio težak i složen, jer je primjenjivala veoma obimnu, tešku i najprestižniju oblast ekonomske nauke (neoinstitucionalnu analizu), koja jedina omogućuje identifikaciju i razobličavanje većine negativnih tranzicijskih fenomena.

Kompetentna promjena Harvard metodologije, argumentovana kritika negativnih pojava i procesa, selektovanje racionalnih doprinosa NET, originalno šematsko i tekstualno modeliranje, kreacija sedam studija slučaja i originalno naučno-hipotetičko istraživanje prakse korporativnog upravljanja u jadranskim morskim lukama pokazuju da je kandidatkinja u potpunosti relizovala postavljene ciljeve istraživanja. Veoma je značajno što se ona tokom kompletnog istraživanja otvoreno, opravdano i argumentovano distancirala od kvazi-institucionalnih faktora ekonomskog razvoja u državama tranzicije i morskim lukama, koji protivurječe racionalnim institucionalnim okvirima i uzornim modelima razvijenih država. Ako se svemu tome dodaju brojne originalne komparativne analize, studije slučaja i sopstvena istraživanja na terenu, jasno je da kandidatkinja za svoje ukupno istraživanje zaslužuje naše iskrene pohvale. Posebno što je ona sva navedena istraživanja pravilno i funkcionalno usmjerila prema verifikaciji formulisane osnovne hipoteze i pomoćnih hipoteza.

Kandidatkinja je jasnim stilom, tekstom, kvalitetnim i poučnim zaključcima, brojnim slikama, tabelama i modelima uspješno popunila zacrtani konceptualni okvir, u kojem je gradacijski strukturirala sve podnaslove, u kojima je na kvalitetan način uspjela da objasni osnovnu temu. Nije bilo lako selektovati, analizirati i objasniti glavne institucionalne faktore i okvire privrede i korporativnog upravljanja kao njene žile kucavice. Kandidatkinja je to uradila na kvalitetan i originalan način, uz naglašavanje moguće i prijeko potrebne institucionalne evolucije i posmatranog okvira. Uvjereni smo da će razmatrana disertacija uz pojedine monografske dopune uskoro prerasti u naučno djelo trajnog značaja. Posebno zbog osnovne ideje, koja se kao crvena nit provlači kroz čitav tekst disertacije, a to je zalaganje za primjenu institucionalnog pluralizma.

Sve navedeno dovoljno govori u prilog *značaja* razmatrane doktorske disertacije za Crnu Goru i Luku Bar, ali i širi region, na putu ozdravljenja pomorstva kao dugoročnog razvojnog prioriteta.

Polazeći od *izraženog i evidentnog naučnog doprinosa* kandidatkinje, velikog teorijskog i praktičnog značaja istražene teme, zavidnog nivoa originalnog naučnog modeliranja i istraživanja, korisnih predloga u razmatranoj disertaciji i metodološki krajnje korektnog naučnog teksta, članovi komisije su *jednoglasni* u ocjeni da se radi *originalnom i veoma kvalitetnom naučnom radu*, koji *sadrži sve bitne elemente i nema vidljive nedostatke* koji bi mogli uticati na osnovne ciljeve i rezultate istraživanja, smatramo da u tom smislu razmatrana doktorska disertacija mr *Jelene Stjepčević predstavlja značajan doprinos nauci* u lokalnim i regionalnim akademskim prostorima.

Razmatrana doktorska disertacija je dodatno značajna zbog dosadašnje objektivno nedovoljne istraženosti predmetne teme u navedenim relacijama, ne samo sa problemskog, nego i sa integralnog, parcijalnog, koncepcijskog i tematskog aspekta. Kao takva, ona će sigurno *uticati na pomjeranje znanja* iz razmatranih naučnih oblasti u crnogorskim i regionalnim granicama, a svakako može predstavljati i dobru osnovu i inspiraciju za neka dalja i dublja istraživanja.

Razmatrana disertacija je u potpunosti izrađena *u skladu s obrazloženjem teme*, a posjeduje značajan i sasvim dovoljan stepen originalnosti.

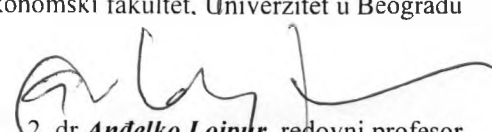
Shodno svim gore navedenim ocjenama, članovi Komisije sa zadovoljstvom predlažu Vijeću Fakulteta za pomorstvo Kotor

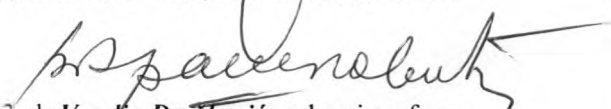
- **da prihvati** navedeni izvještaj o ocjeni disertacije kandidata mr *Jelene Stjepčević* pod nazivom „**Institucionalni okvir korporativnog upravljanja u tranzicijskim privredama s osvrtom na morske luke**“ i
- **da predloži** Senatu Univerziteta Crne Gore da imenuje Komisiju za odbranu iste, pa da poslije sprovedene procedure zakaže javnu odbranu.

Kotor, 07. jul 2018. godine

KOMISIJA ZA OCJENU DOKTORSKE DISERTACIJE

1. dr *Miodir Jakšić*, redovni profesor
Ekonomski fakultet, Univerzitet u Beogradu

2. dr *Anđelko Lojpur*, redovni profesor
Ekonomski fakultet, Univerzitet Crne Gore

3. dr *Veselin Drašković*, redovni profesor
Fakultet za pomorstvo Kotor, Univerzitet Crne Gore

/IM

Na osnovu čl.83. i 86. Zakona o univerzitetu ("Sl.glasnik Republike Srbije" br.54/92), Izorno veće Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Beogradu, na sednici održanoj 24.03. 1993.godine, donelo je

O D L U K U

I Dr MIOMIR JAKŠIĆ, vanredni profesor Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Beogradu

b i r a s e

u zvanje i na radno mesto redovnog profesora, na neodredjeno vreme za predmet Razvoj i savremena ekonomska misao.

II Ova Odluka u smislu čl.86. Zakona o univerzitetu podleže davanju saglasnosti od strane stručnog veća Univerziteta u Beogradu.

III Ovu Odluku dostaviti: dr Miomiru Jakšiću, Univerzitetu u Beogradu, Službi za pravne i opšte poslove i Arhivi Fakulteta.

DEKAN
EKOONOMSKOG FAKULTETA
Prof. dr. redrag Jovanović Gavrilović

Prof. Dr Miomir Jakšić

1. Biografski podaci

Miomir Jakšić (rođen 1954. godine) je redovni profesor Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Beogradu. Diplomirao na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Beogradu (1976.), i na Fakultetu političkih nauka Univerziteta u Beogradu (1976.). Magistrirao (1979.) i doktorirao (1982.) na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Od 1976. godine radi na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Beogradu, najpre kao asistent pripravnik, a kasnije biva izabran u nastavnička zvanja, za redovnog profesora Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Beogradu izabran je (1993).

Profesor Miomir Jakšić bavi se temama iz oblasti: razvoja ekonomske misli, ekonomske istorije, makroekonomske teorije i makroekonomske politike. Autor je velikog broja članaka u domaćim i međunarodnim časopisima (uključujući i one na SSCI listi), monografija, knjiga i udžbenika, kao i radova prezentovanih na međunarodnim i domaćim naučnim i stručnim skupovima. Profesor Miomir Jakšić aktivno učestvuje i u organizaciji i realizaciji naučno-istraživačke delatnosti na Ekonomskom fakultetu, ali i šire. Rukovodilac je naučno-istraživačkog projekta «*Podsticanje reformi u privredi Srbije – rast, zaposlenost i konkurentnost*» koji finansira Ministarstvo za nauku i tehnološki razvoj, bio je u dva mandata član Matičnog odbora Ministarstva nauke za društveno-humanističke nauke, a trenutno je član Veća oblasti društveno-humanističkih nauka Univerziteta u Beogradu, Stručnog veća za ekonomske, pravno-ekonomske nauke Univerziteta u Beogradu, predsednik odbora fondacije Vlajko Kalenić, Odbora za akreditaciju naučno-istraživačkih organizacija Ministarstva nauke i obrazovanja Republike Srbije. Profesor Jakšić je član Predsedništva NDES i glavni urednik časopisa Ekonomske ideje i praksa.

Profesor Jakšić je bio koordinator TEMPUS projekta CD JEP-41116-2006 «**Formation bilingue en économie, avec double diplomation à Belgrade (ECOSERBE)**», kao i član koordinacionog tima TEMPUS projekta CD JEP 19040-2004: «**Magistratura bilingue de Macroeconomie avec double diplomation en Serbie**». Profesor Jakšić je učestvovao u formiranju naučno-istraživačkog podmlatka iz oblasti ekonomskih i šire društvenih nauka. Bio je mentor za veliki broj magistrskih teza i više od deset doktorskih disertacija na Ekonomskom fakultetu u Beogradu, ali i na drugim fakultetima Univerziteta u Beogradu, kao i univerziteta u Srbiji.

Profesor Miomir Jakšić realizuje nastavu na sva tri ciklusa akademskih studija na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Na osnovnim akademskim studijama predaje predmete: Osnovi makroekonomije, Makroekonomska analiza, Istorija ekonomije; na diplomskim akademskim studijama predaje predmete: Makroekonomija – analiza i politika; na doktorskim studijama predaje predmete: Makroekonomska analiza 1-D, Makroekonomska analiza 2-D.

Profesor Miomir Jakšić obavljao je odgovorne funkcije na Ekonomskom fakultetu u Beogradu – bio je dekan Ekonomskog Fakulteta, prodekan Ekonomskog fakulteta, šef Centra za međunarodnu saradnju Ekonomskog fakulteta, šef Katedre za ekonomsku teoriju i analizu, predsednik Saveta Ekonomskog fakulteta u tri mandata, Bio je član Saveta Agencije za energetiku Republike Srbije (2005-2011).

Profesor Miomir Jakšić je član naučnih i stručnih organizacija: redovni član i potpredsednik Akademije ekonomskih nauka, redovni član Naučnog društva ekonomista Srbije, član Naučnog društva Srbije. Bio je glavni urednik Ekonomske i poslovne enciklopedije i Ekonomskog rečnika.

Profesor Miomir Jakšić je autor 27 knjiga, urednik 15 zbornika, 200 naučnih radova od kojih je 30 objavljeno u inostranstvu, 5 na SSCI listi. Naučni doprinosi profesora Miomira Jakšića obuhvataju sledeće oblasti ekonomske nauke: ekonomska teorija, razvoj ekonomske misli, makroekonomska teorija i radovi posvećeni azijskom načinu proizvodnje koji su objavljeni i citirani u inostranstvu.

Naučni doprinos profesora Miomira Jakšića razvoju nauke u oblasti ekonomije i šire društveno-humanističkih nauka, opredelio nas je da ga predložimo za dopisnog člana Srpske akademije nauka i umetnosti.

Spisak radova

Napomena: spisak radova će u konačnoj verziji biti skraćen na 20 radova uz elektronsku verziju spiska svih radova

2.1 Knjige:

1. Teorija načina proizvodnje (1985), CKD, Zagreb.
2. Periferna privreda i zavisni razvoj (1985), Ekonomski fakultet, Beograd.
3. Elementi makroekonomske analize (1985), koautor, Savremena administracija, Beograd.
4. Principi makroekonomije (1987), koautor, Savremena administracija, Beograd.
5. Svetski kapitalistički sistem (1987), Ekonomski fakultet, Beograd.
6. Principi ekonomije (I izd., 1989, tri izdanja), koautor, Savremena administracija, Beograd.
7. Doktrine velikih ekonomista, koautor, (1991), Ekopres.
8. Azijski način proizvodnje, 1991., Naučna knjiga, Beograd.
9. Perspektive evropske integracije - problemi makroekonomske koordinacije u EZ, IES, Beograd, 1993.,
10. Doktrine velikih ekonomista (I izd. 1994, pet izdanja), Ekonomski fakultet, Beograd.
11. Doktrine velikih ekonomista - testovi primeri i zadaci, koautor, (1994, I izd., sedam izdanja), Ekonomski fakultet, Beograd.
12. Ekonomska čitanka, 1994, Ekonomski fakultet, Beograd.
13. PC Makroekonomija, JIK banka, Beograd, 1996.
14. Ekonomija, JIK banka, Beograd, 1996.
15. Paradoksi i zagonetke u ekonomiji, Čigoja štampa, 1998.
16. Makromenadžment, Čigoja štampa, 1998.
17. PC EKONOMIJA: elektronska ekonomska knjiga, CD-ROM , Ekonomski fakultet, Beograd, 2001.
18. Razvoj ekonomske misli, I izd., 1999, Ekonomski fakultet, Beograd.
19. Savremeni svetski sistem, Čigoja štampa, 1999.
20. Makroekonomija, 4. izd., Čigoja štampa, 1. izd, 1998.
21. Makroekonomija: principi i analiza, 1. izd., Ekonomski fakultet, Beograd, 2004.
22. Osnovi makroekonomije, 1. izd., Ekonomski fakultet, 2005.
23. Osnovi makroekonomije – primer, 1. izd., koautor, Ekonomski fakultet, 2005.
24. Makroekonomska analiza, 2. izd., koautor, Ekonomski fakultet, Beograd, 2006.
25. Istorija ekonomije, 1 izd., 2007., Ekonomski fakultet, Beograd, koautor.
26. Politička makroekonomija, 1 izd., 2011., Ekonomski fakultet, Beograd, koautor, 360 str., ISBN 978-86-403-1129-8, UDK 330.101541(075.8), COBISS.SR-ID 181826828.
27. Makroekonomija: analiza i politika, 1 izd., 2014., Ekonomski fakultet, Beograd, koautor, str. 426, ISBN 978-86-403-1129-8, UDK 330.101.54, 338.23: 336.74, 336.1/5
COBISS.SR-ID 210441740.

2.2 Zbornici:

1. "Azijski način proizvodnje", Marksizam u svetu, 7/80.
2. "Artikulacija načina proizvodnje i nerazvijenost", sa dr J. Bajecom, Marksizam u svetu, 1-2/82.
3. "Marksizam u orijentalno društvo", Marksizam u svetu, 2/83.
4. "Iskušenja marksizma", sa dr D. Pirecom, Ekonomika, Bgd. , 1985.
5. "Kritika nemarksističke ekonomije", Marksizam u svetu, 6/85.
6. "Svetski kapitalistički sistem", Marksizam u svetu, 8-9/86.
7. "Svetski kapitalistički sistem", sa dr D. Pirecom, Ekonomika, Bgd. , 1987.
8. "Križa kejnzijanizma i uspon monetarizma I-II", Marksizam u svetu, 4 i 7-8/88.
9. "Komparativne ekonomske politike", Ekonomika, Beograd, 1992.
10. "Ekonomska politika u Srbiji - problemi makroekonomske koordinacije", Ekonomika, 1993.
11. Ekonomska čitanka, Ekonomski fakultet, Beograd, 1994.
12. "Ekonomska politika stabilizacije", Ekonomski fakultet, Beograd, 1997.

2.3 Članci:

1. "Azijski način proizvodnje i etatizam", u Rikardo, Marks, Lenjin i savremena ekonomska misao, CANU, Titograd, 1980; Gledišta, 11-12/77.
2. "Marks i 'Treći svet'", Gledišta, 11-12/78.
3. "Načini proizvodnje i društveno-ekonomski razvoj zemalja u razvoju", Socijalizam u svetu, 15/78.
4. "Konceptije Lenjina i Plehanova o azijskom načinu proizvodnje", Ekonomski anali, br.63-64.
5. "Ekonomika i ratni potencijal", Treći program radio Sarajeva, 8. 4. 1980.
6. "Akumulacija samoupravne privrede- sistemski pristup", sa M. Levi-Jakšić, Ekonomski anali, 68-69/80.
7. "Savremene tendencije u proučavanju azijskog načina proizvodnje", Treći program Radio Beograda, jesen 1981.
8. "O novom svetskom planu zapošljavanja", Treći program Radio Beograda, 15. 4. 81.
9. "Nastanak robne proizvodnje u uslovima azijskog načina proizvodnje", Socijalizam u svetu, 22/81.

10. "Sistemska pristup zaposlenosti i zapošljavanju u Jugoslaviji", sa M. Levi-Jakšić, u Problemi samoupravnog privrednog sistema, ur. ak. B. Šoškić, CANU, Titograd, 1982. ; Ekonomski anali, 70-71/81.
11. "Kritika teorije zavisnosti i svetskog kapitalističkog sistema", Socijalizam, 12/82.
12. "Teorija načina proizvodnje i putevi društveno-ekonomskog razvoja", Socijalizam, 11/82.
13. "Razvoj teorije azijskog načina proizvodnje", Dijalog, 3-4, 1982.
14. "Konceptija načina proizvodnje i zemlje u razvoju", Treći program Radio Sarajeva, 38/82.
15. "'Marksova konceptija azijskog načina proizvodnje", Pregled, 6/82.
16. "Evropska misao i orijentalno društvo:XVII-XIX vek", Argumenti, 1-2/1983/.
17. "Marksova teorija načina proizvodnje: problemi kolonijalizma i nerazvijenosti", Ekonomski anali, 78-81/83; QAS, 6/83.
18. "Kritika monetarizma", Socijalizam, 9/84. ; Treći program Radio Beograda, 15.6.84.
19. "Teorija načina proizvodnje i promene u međunarodnim ekonomskim odnosima", Socijalizam, 1/84.
20. "Systems approach to the Multiplier principle", sa M. Levi-Jakšić, Economic Analysis, 4/84.
21. "Prostornoto i vremensko širenje na teorijata na nerazvijenost", Treći program radio Skoplja, 28.3 i 4.4.1984.
22. "Novata međunarodna podelba na trudot", Treći program radio Skoplja, 17. i 24. 3. 1985.
23. "Kejnzijsko i monetarističko shvatanje ravnoteže", Ekonomski anali, 84-85/84; Ekonomist, 2/85.
24. "Ekonomska kriza i kriza ekonomske teorije", QAS, 6/85.
25. "Marx's Theory of Modes of Production:Problems of Colonialism and Underdevelopment", ed. D. Banerjee, Marxian Theory and the Third World, SAGE, New Delhi, 1985.
26. "The Theory of Modes of Production and Changes in International Economic Relations", Journal of Contemporary Asia, 3/1985.
27. "Dva puta prelaska u kapitalizam", Marksističke teme, 3-4/85.
28. "Odnos ekonomske i političke instance", Treći program Radio Beograda, 28. 5. 85.
29. "Realna privreda i novčana iluzija", Treći program Radio Sarajeva, 51/86.
30. "Valerštajnovno shvatanje kapitalizma", Marksistička misao, 1/86; Treći program Radio Beograda, 4. 3. 86.
31. "Fridmanovo shvatanje kamate", MC Srbije, okt. 86.
32. "Novac, kamata i tržište" , u Kako otkloniti inflaciju, CMU, Bgd. , 1986.
33. "Mogućnosti primene simulacionog modela za analizu ratnog potencijala", koautor, u Stanje i pravci razvoja vojne ekonomike kao naučne discipline, Pozadina, Beograd, 1986.
34. "Evolucija teorija nerazvijenosti", Pregled, 6/86/.
35. "Petijevo shvatanje ravnoteže", Ekonomski anali, 96-97/87.
36. "Promene u strukturi zaposlenosti", sa prof. dr L. Pejićem, Promene strukture privrede Jugoslavije, Ekonomski fakultet, 1987.
37. "Eksploatacija i klasni odnosi", u Samoupravljanje i raspolaganje viškom rada, Split, 1987.
38. "Kejnzijanizam i monetarizam: odnos rada i kapitala", Ideje, 2-3/87.
39. "Tržište i država u istorijskoj perspektivi", Treći program Radio Beograda, jesen 87.
40. "Prirodna stopa nezaposlenosti", u Produktivno zapošljavanje, CMU, Bgd.1987.
41. "Odnosi proizvodnja društva socijalističkog samoupravljanja" , u Tito i koncepcije socijalizma, Kumrovec, 1988.
42. "Wallerstein: prostorni naspram klasnih odnosa", Naše teme, 7-8/88.
43. "Kapitalistička reprodukcija i uloga države", u Marks i savremenost, knj. II, IMRP, Bgd. , 1988.
44. "Inflacija i ponašanje privrede i države", Marksistička misao, 3-4/88.
45. "Krytyka teorii zalezności i teorii światowego systemu kapitalistycznego", ed. A. Czarnota, A. Zybertowicz, Interpretacje wielkiej transformacji, Rada naczelna Zrzeszenia Studentow Polskich, Warszawa, 1988.
46. "Uspon monetarizma", Treći program Radio Beograda, 19. 1.88.
47. "Fiscal Theory and Stabilization", QAS, Bgd. , 1/89.
48. "Uspon liberalizma i tržište rada", Ekonomika, 10/89.
49. "Filips-Okunov model:inflacija i nezaposlenost u Jugoslaviji", Ekonomika, 4/89.
50. "Predlozi za rešavanje dužničke krize", Vesnik Investbanke, br.390 - 391/89.
51. "Tražnja u kejnzijskom i monetarističkom modelu", Jugoslovensko bankarstvo, 1/89.
52. "Centre and Periphery:Economic and Political Levels of analysis", u Partisan Scholarship, ed. P. Limquico, JCAP Press, Manilla, 1989.
53. "Dyskusja wokół 'przejscia od feudalizmu do kapitalizmu', eds. A. Czarnota, A. Zybertowicz, Interdyscyplinarne studia nad geneza kapitalizmu, Torun, 1989.
54. "O odnosu naturalne i robne proizvodnje", Naše teme, 10/89; Treći program Radio Beograda, 23.5.89.
55. "Staljinizam i ekonomija", Treći program Radio Beograda, 6.9.89.
56. "Teorema 'budžetskog ograničenja", zbornik "Organizazione promene i reforma privrednog sistema", FON, 1989.
57. "Strukturalna i antiinflaciona politika", Vesnik investbanke, br. 394-5/89. i 396/90.

58. "Radikalna politička ekonomija" u Razvoj i osnove savremene ekonomske misli, ak. B. Šoškić, Savremena administracija, 1990.
59. "Exploitation in the model of Capitalism and in the Asiatic Mode of Production", Journal of Contemporary Asia, 2/90; Treći program Radio Beograda, 23. 11. 88.
60. "Liberalizam i marksizam", Treći program Radio Beograda, 23. 2. 90.
61. "Epistemologija ekonomske nauke, Treći program Radio Beograda, 25. 5 i 1. 6. 90.
62. "Monetarna politika i putanje prilagođavanja", MC Kragujevac, juni 1990.
63. "O novijim shvatanjima novca" u Nova uloga banaka u tržišnim uslovima, ur. L. Pejić, JIK banka, 1990.
64. "Ekonomika 92", Ekonomika, br. 12, 1990.
65. "Strukturna ekonomska politika", Ekonomski anali, br. 106, 1990.
66. "Putanje prilagođavanja u IS-LM modelu", u Monetarni činiooci i stabilizaciona politika, Kragujevac, 1990.
67. "Filips-Okunov model: Jugoslavija u periodu 1975-89", Vesnik, br. 408-409, jan-feb., 1991.
68. "Problemi makro-ekonomske politike", u Privredna kretanja, ur. L. Pejić, JIK banka, Beograd, 1991.
69. "Novac u makroekonomiji", Teme, br. 3-4, 1990.
70. "Značaj produktivnosti kapitala za preduzeće", koautor sa M. Levi-Jakšić, u Problemi svojine u građevinarstvu, Savez IT Srbije, Kragujevac, 1991.
71. "Usporavanje rasta i strukturna politika", Direktor, br. 6-8, 91.
72. "Naučno-istraživački programi u ekonomiji", Treći program Radio Beograda, 18. avgust 1992.
73. "Država blagostanja i mehanizmi saglašavanja i arbitriranja", Treći program Radio Beograda, 9. sept. 1992.
74. "Economic Crisis and Process of Privatisation in Yugoslavia", III međunarodna konferencija ISSEI, Aalborg, avgust 1992.
75. "Međunarodna koordinacija ekonomskih politika", zbornik radova IFAM, Beograd, nov. 1992.
76. "Tržište rada u makroekonomskim modelima", Ekonomski anali, br.115, 1993.
77. "Strukturna politika i makroekonomska koordinacija", Direktor, br. 1-2, 1993.
78. "Kejnzijanci i monetaristi: prava spram pravila", Ekonomika, br. 3, 1993.
79. "Javni radovi - deo skrutturne politike", u Investicioni javni radovi: da - ne?, Beobanka, 1993.
80. "Periferna privreda u svetskom sistemu", u "Kako pomoći Evropi", Đuro Salaj, Beograd, 1993.
81. "Teoria K. Marksa i mirovoi kapitalizm", u Proizvoditelnie sili i proizvodstvenie otnošenja sovremenosti, MGU, Moskva, 1991, str. 49-57.
82. Odrednice "Novac", "Inflacija" i "Ekonomija", 27 k. s., za Encyclopedia of Political Economoy, IAC-Jaca book, Milano, 1996.
83. "Heterodokсни stabilizacioni programi", Ekonomski anali, br. 118/1993.
84. "Konvergencija ekonomskih politika u Evropskoj uniji", Poslovna politika, april 1994.
85. "Svetski sistem i države", Vojnoistorijski glasnik, br. 1-2, 1994.
86. Die GUS in den neunzinger Jahren aus der Sicht der world System Theory", u Welsystem und Globalgeschichte", ur. M. Middell, COMPARATIV, Lajpcig, br. 5, 1994.
87. "Mandel-Flemingov model male otvorene privrede", Ekonomski anali, br. 122, 1994.
88. "The Desintegration of Former Yugoslavia in World Systemic Perspective", ISDSEI, 3.. međunarodna konferencija, Grac, avgust 1994.
89. "Economic Crisis and Process of Privatisation in Yugoslavia", II konferencija European Association of Historical Economics, Venecija, januar 1996.
90. "Makroekonomija otvorene privrede", zbornik radova SYMORG 95, FON, 1995.
91. "Makroekonomska politika i tranzicija", Treći program Radio Beograda, 25. 8 95.
92. "Strukturna potitika u makroekonomskim modelima", Ekonomski anali, br. 125, 1995.
93. "Jugoslavija: mala otvorena makroekonomija", Poslovni krug, sept. 1995.
94. "Zaposlenost i zapošljavanje", Treći program radio Beograda, 20. 10. 95.
95. "Životni ciklus potrošnje i permanentni dohodak", Direktor, br. 9, 1995, str. 46-48.
96. "Endemska inflacija", Poslovni krug, okt. 1995.
97. "Inflacija: kako da duh ostane u boci", Poslovni krug, nov. 1995.
98. "Makroekonomsko prilagođavanje: interna i eksterna dimenzija", Ekonomist, br. 4, 1995.
99. "Makroekonomičeskaja strukturnaja politika i perehodni period", Na rubeže vekov, br. 1, 1996, Moskva - Beograd.
100. "Deficiti blizanci i inflacija", Poslovni krug, mart 1996.
101. "Dinamika optimalne stabilizacije", Direktor, br. 3, 1996.
102. "Heterodokсни stabilizacioni programi", SymOrg 96, Vrnjačka Banja, juni 1996.
103. Dž. M. Kejns: izvori razumevanja biznisa", Poslovni krug, juni 1996.
104. "The External Articulation of Former Yugoslavia", 5th conference of ISSEI, Utrecht, 1996.
105. "Makroekonomska strukturna politika", u Strukturni problemi privrede Jugoslavije, red. I. Stojanović, Beograd, 1996.

106. "Rad, plate i tržište", Poslovni krug, avgust 1996.
107. "Kredibilitet i reputacija vlade", Poslovni krug, oktobar 1996.
108. "Heterodoksni stabilizacioni programi: pretpostavke i transmisija", u Problemi politike strukturnih prilagođavanja u privredi Jugoslavije, red. prof. I. Stojanović, Ekonomski fakultet, Beograd, 1996.
109. "Budžetski deficit i kredibilitet vlade", u Ekonomska politika '97, EF Beograd, 1997.
110. "Makroekonomska strukturna politika i tranzicija", Poslovne finansije, br. 9, 1997.
111. "Industrijsko grupisanje u Japanu", Poslovni krug, april 1997.
112. "Konkurentski i kooperativni makromenadžment", Poslovni krug, juni 1997.
113. "Monetarna i fiskalna stabilizacija", Poslovni krug, oktobar 1997.
114. "Kejnsovo shvatanje ekonomije i biznisa", Ekonomski anali, br. 134, 1997.
115. "Globalizacija i javna politika", Poslovni krug, decembar 1997.
116. "Makroekonomska strukturna politika i tranzicija", u Ekonomska teorija u tranziciji, Ekonomski fakultet, 1997.
117. "Mešovita privreda i društveni konsensus", Smisao, dec. 1997.
118. "Samostalnost centralne banke i makroekonomsko okruženje", Poslovni krug, mart 1998.
119. "Paradoksi i zagonetke u ekonomiji", u 7 delova, juni-dec. 1998., Poslovni krug.
120. "Poverenje, kredibilitet i makroekonomske performanse", Ekonomski anali, br. 137, 1998.
121. "Research Lines in Economics and Marx's Model of Capitalism", Archives of Economic History, Athens, no. 1-2, jan-dec. 1998.
122. "Samooorganizujuća privreda", u Tranzicija i privredni razvoj, Ekonomski fakultet, 1998.
123. Politički privredni ciklusi, Poslovni krug, mart 1999.
124. Tiranija globalizma, Ekonomski anali, br. 141, 1999.
125. Kooperativni makromenadžment: odnos firme i okruženja, SymOrg 2002, zbornik radova, FON, 2002.
126. "Lideri srpske privrede", Beograd, 2000.
127. "Makromenadžment u globalnoj privredi", naučni skup „Tehnologija, kultura i razvoj“, Kotor, 2002.
128. "Globalizacija i povlačenje države", Treći program Radio Beograda, 24. 5.2002.
129. „Zaćarani svet međunarodnih finansija“, Treći program Radio Beograda, 14. 8.2002.
130. „Vizija i progres ekonomske nauke“, Treći program Radio Beograda, 26. 02. 2003.
131. „Government, independant central bank and monetary commitment“, u Economic cooperation in South Eastern Europe, II ASECU konference, Beograd, nov. 2003., pp. 243-257. koautor.
132. „Država, centralna banka i monetarna obaveza“, naučni skup Radikalne promene u preduzećima i privredi u uslovima globalizacije, Megatrend univerzitet, novembar 2003.
133. Konkurentsko okruženje i mala otvorena privreda u Strategija privrednog razvoja u nestabilnim uslovima, SANU, 2003., str. 81-94.
134. "Globalizacija i povlačenje države", u Vreme globalizacije, priredio M. Knežević, Dom kulture Studentski grad, Beograd, 2003., str., 97-111.
135. „Menadžment javnog sektora“, Menadžment-ključni faktori uspeha, zbornik radova, SYMORG, Zlatibor, FON, 2004.
136. „Vizija, progres i privredni razvoj“, Treći program Radio Beograda, 15. septembar 2004.
137. „Centralna banka i monetarna obaveza“, Ekonomski anali, br. 160, str. 91-107, jan.-mart. 2004.
138. „Macromanagement in the Global Economy“, koautor, VIII World IFSAM Congress, Abstract book, p. 123., Geteborg, Švedska, 2004.
139. „Položaj male otvorene privrede u uslovima globalizacije“, u Položaj Srbije i Crne Gore u savremenim međunarodnim ekonomskim odnosima, ur. V. Grečić, IMPP, 2004, str. 307-320.
140. „Vizija, institucije i privredni razvoj“, Ekonomski anali, br. 163, dec. 2004, str. 63-71.
141. „EU enlargement and Serbia: Role of Institutions“, u The Wider Europe: Institutions and transformations, Kyoto, Japan, koautor, 2005.
142. The Asiatic Mode of Production: A New Phoenix, part 1, pp.1-49, part 2, pp/49-100, Journal of Contemporary Asia, sept. 2005, oct. 2005., koautor sa B. McFarlane i S. Cooper.
143. Globalizacija biznisa, Megatrend univerzitet, međunarodna konferencija, u zborniku Unapređenje međunarodnog poslovanja preduzeća i privrede, decembar 2006.
144. „Makroekonomska politika u doba globalizacije“, u SYMORG 2006, FON, zbornik radova.
145. "Competitiveness and Macroeconomic Policy", Scientific Review, Beograd, O. Kovač, ur., br. 35, 2006, str. 57-71, ISSN 1450-5169.
146. „Održiva makroekonomska stabilizaciona politika“, u Izazovi ekonomske politike Srbije u 2007. godini, NDE i Ekonomski fakultet Beograd, str. 139-157.
147. "New Political Macroeconomy: Results and Perspectives", u The Challenges of globalization and Transition, Faculty of Economics, ed. M. Jaksic et al., 2008., ISBN 987-86-403-085-8, str. 159-167.

148. "Svetska ekonomska kriza: izazov za makroekonomsku teoriju", originalni naučni rad, u zborniku "Svetska ekonomska kriza i ekonomska politika Srbije u 2009. godini", M. Jakšić, A. Praščević, redaktori, NDE i Ekonomski fakultet u Beogradu, 2009., ISBN. 978-86-403-0955-4, str. 49-65.
149. "Ekonomija zasnovana na znanju", Treći program Radio Beograda, 15. mart 2009.
150. "Ekonomija zasnovana na znanju i makroekonomske performanse", originalni naučni rad, Ekonomska misao, UDC-330.101.541, str. 15-23, br. 1-2, 2007, objavljeno u aprilu 2009.
151. "Svetski sistem i globalizacija", originalni naučni rad, u "Komunikacije, mediji, kultura", godišnjak Fakulteta za kulturu i medije, Megatrend univerzitet, Beograd, 2009., br. 1.
152. "Vizija i progres ekonomske nauke", originalni naučni rad, Ekonomika, br. 1-2, 2009., Niš, YUISSN 0350-137X, UDK: 338 (497.1), str. 1-11.
153. "Politika i ekonomske performanse", u zborniku "Krizi i globalizacija", Centar za ekonomska istraživanja, Institut društvenih nauka, str. 112-122, 2009., ISBN 978-86-7093-129-9.
154. "Makroekonomija i velika ekonomska kriza 2008. godine", dva dela, Treći program Radio Beograda, 17. i 24. juni 2009.
155. "Transition in Serbia and role of institutions", koautor, originalni naučni rad, Ekonomika, br. 3-4, 2009., Niš, YUISSN 0350-137X, UDK: 338 (497.1), str. 1-8.
156. "Macroeconomics and Great Economic Crisis", EACES conference Economic Policy and Global Recession, , proceedings, sept. 2009., Faculty of Economics, Belgrade, pp.
157. "Macroeconomics and 2008. Great Economic Crisis", u Economic policy and Global Recession, vol. I, eds. A. Prascevic, B. Cerovic, M. Jaksic, Faculty of Economics, 2009. pp. 15-25, 338.124.4(100), ISBN 978-86-403-1011-6.
158. "Monetarni režimi i inflacija", Treći program Radio Beograda, 11. 2. 2010.
159. "Priroda savremene makroekonomije", dva dela, Treći program Radio Beograda, 12. 2 i 13.2 2010.
160. "Public sector management: role of independence and accountability", koautor, 29th international conference on organizational science development, Univerza v Mariboru, 24.-26. mart 2010, Portorož, Slovenia, Conference proceedings, ISBN 978-961-232-237-3, p. 502-508.
161. "Politics and Economic Performances: the Case of Serbia", koautor, Session I, Political economics, EBES conference, Istanbul, Turska, 26-28. maj 2010, Program and Abstract book, ISBN 978-605-61069-0-3, ed. S. Ofset.
162. "Makroekonomija i institucije", Kriza i razvoj, Institut društvenih nauka, Beograd, 2010, str. 264-278, ISBN 978-86-7093-133-6.
163. „Globalizacija, korporativizam i država blagostanja”, koautor, u "Nova strategija razvoja privrede Srbije: izazovi ekonomske politike u 2011. godini", NDES i Ekonomski fakultet u Beogradu, 2011, redaktori J. Bajec i M. Jakšić, str. 127-143, ISBN 978-86-403-1125-0, COBISS.SR-ID 181674764.
164. "Good governance and role of regulatory bodies", koautor, 30th international conference on organizational science development Future organization,, Fakulteta za organizacijske vede, Univerza v Mariboru, 23.-25. mart 2011, Portorož, Slovenia, Conference proceedings, , ISBN 978-961-232-246-5, CIP 005.7(082), Založba Moderna organizacija, p. 424-430.
165. "Independance of regulatory bodies: Experience of South East Europe Energy Agencies", koautor, 7th International ASECU conference, Rostov na Donu, Rusija, 6-8 oktobar 2011, objavljeno u međunarodni SSCi časopis Montenegrin journal of economics, vol. 7, no. 2, dec. 2011, UDC 33 (51), pp. 161-167, ISSN 1800-5845, COBISS.CG-ID 9275920, časopis na Econ.lit, JEL.
166. "Makroekonomija, politika i ekonomske performanse", Ekonomske ideje i praksa, str. 9-26, ISSN 2217-6217, COBISS.SR-ID 184934668, i Treći program Radio Beograda, 2 emisije, 17. avgust 2011.
- M51, 3 boda
167. "Macroeconomic policy and good governance: Case of Serbia", predavanje po pozivu, International workshop Consequences of Euro Crisis for Central and southeastern European countries, Fridrich Ebert Stiftung, Beograd, 4-5 nov. 2011.
168. "The New Political Macroeconomy in Modern Macroeconomics and its Appliance to Transition propcess in Serbia", Panoeconomicus, koautor, 2012, pp. 545-557, DOI: 10.2298/PAN1104545J, vol. LVIII, br. 4, LVIII/4 (2001), UDC 33, ISSN 1452-595X, ISSN on-line 2217-2386, COBISS.SR-ID 214667271.
169. "Makroekonomska ravnoteža u privredi sa nastajućim tržištima" u "Dužnička kriza u zemjama evrozone – uticaj na privredu Srbije", redaktori Đ. Đukić i M. Jakšić, Ekonomski fakultet u Beogradu, 2012. str. 13-29, 339.72.053.1(4-672EU), COBISS.SR-ID 189133580.
170. "Politička makroekonomija i institucije", 23. april 2012., 2 dela, Treći program Radio Beograda.
171. „Tržišni fundamentalizam i poreklo demokratije”, u "Globalna kriza i ekonomska nauka", NDES i Ekonomski fakultet u Beogradu, 2012, redaktori Lj. Madžar i M. Jakšić, str. 79-95, ISBN 978-86-403-1218-9, COBISS.SR-ID 190931212.

172. "Sustainable Macroeconomic Policy and Good governance: The Case of Serbia", u From Global crisis to Economic Growth: Which Way to Take, eds. B. Cerović, M. Jakšić, Z. Mladenović, A. Praščević, 2012, pp. 241-259, Ekonomski fakultet Univerziteta u Beogradu, ISBN 978-86-403-1278-3, COBISS.SR-ID 195801100.
173. "Politička makroekonomija: doprinos Adama Pževorskog", Treći program Radio Beograda, 2 emisije, 24. decembar 2012.
174. "Makroekonomija i realni svet", Ekonomske ideje i praksa, br. 8, 2013., str. 25-35, ISSN 2217-6217, COBISS.SR-ID 184934668.
M51, 3 boda
175. "Politička makroekonomija i doprinos Daron Ačemoglu", predgovor, D. Ačemoglu, Ekonomsko poreklo diktature i demokratije, str. 15-46, Zavod za udžbenike, Beograd, 2012., ISBN 978-86-17-18083-4, COBISS.SR-ID 195700748.
175. D. Ačemoglu, Ekonomsko poreklo diktature i demokratije, naučni prevod, zajedno sa M. Jakšić, Zavod za udžbenike, str. 1-803., Beograd, 2012., ISBN 978-86-17-18083-4, COBISS.SR-ID 195700748.
176. "Makroekonomija i realni svet", Ekonomske ideje i praksa, br. 8, 2013., str. 25-35, ISSN 2217-6217, COBISS.SR-ID 184934668.
M51, 3 boda
177. "Makroekonomija i institucije", u Institucionalne reforme, Ekonomski razvoj i proces pridruživanja Evropskoj uniji, 2014, redaktori A. Praščević, P. Bjelić, NDES i Ekonomski fakultet u Beogradu, str. 9-23, ISBN 978-86-403-1314-8, COBISS.SR-ID 199760652.
178. "Regulacija u energetici", Treći program Radio Beograda, 2 emisije, 21. decembar 2013.
179. "Political Macroeconomy: the Case of Serbia", Ekonomske ideje i praksa, br. 12, 2014., str. 47-67, ISSN 2217-6217, COBISS.SR-ID 184934668. Ekonomski fakultet Univerziteta u Beogradu, M51, 3 boda.
180. "Prvi svetski rat i procesualnost u svetskom sistemu", Treći program Radio Beograda, 2 emisije, 17. juni 2014.,
M63, 1 bod
181. "Uloga regulatornih tela i investicionih podsticaja u energetici", koautor, Ekonomija i kriza, Ekonomski fakultet Pale, Andrićgrad, redaktori S. Tuševljak, Č. Očić, B. Mašić, 2014, str. 20218-218, 330.34(082), ISBN 978-99976-610-1-2, COBISS.RS-ID 4645912.
M33, 1 bod
182. "Targeti u modernoj makroekonomskoj teoriji", koautor, u "Uloga države u novom modelu rasta privrede Srbije", B. Cerović, urednik, Ekonomski fakultet, Univerzitet u Beogradu, 2014., str. 17-35, ISBN: 978-86-403-1400-8, 338.1(497)(082), M44, 2 boda.
183. "Geografska devijacija i istorijski razvoj", Treći program Radio Beograda, 2 emisije, 28. januar 2015., M63, 1 bod
184. "Teorije razvoja velikih ekonomista", Treći program Radio Beograda, 2 emisije, 13. maj 2015., M63, 1 bod
185. "Proximate and Fundamental Factors of Growth: Culture and Institutions", koautor, Economics and Economy, vol. 1, no. 4, dec. 2014, 7-22. ,
M23, 4 boda
186. "Konceptije Lenjina i Plehanova o azijskom načinu proizvodnje", u V. Drašković, Institucionalni aspekti sovjetske ekonomske misli, str. 225-235, ELIT, Podgorica, 2015., ISBN 978-9940-673-02-4, COBISS.CG-ID 27038480.
M44, 2 boda
187. "Proximate and fundamental factors of growth", Proceedings of the 11th ASECU Conference "OPENNESS, INNOVATION, EFFICIENCY AND DEMOCRATIZATION AS PRECONDITIONS FOR ECONOMIC DEVELOPMENT", editors: Carmen Pintilescu, Bogdan Wierzbiński, Grigoris Zarotiadis, publisher: Foundation of the Cracow University of Economics, 2015, ISBN: 978-83-65173-36-2 (CD-ROM), 978-83-65173-37-9 (HTML), <http://asecu2015.fundacjauek.krakow.pl/en/proceedings/>.
M33, 1 bod
188. Prevod knjige A. Pževorski, Kapitalizam i socijaldemokratija, Zavod za udžbenike i Ekonomski fakultet Univerziteta u Beogradu, 2015, CIP 329.14 316.323.6, COBISS.SR-ID 218246412, str. 1-294., koprevodilac sa dr M. Jakšić,
M44, 2 boda
189. Predgovor knjizi, A. Pževorski, Kapitalizam i socijaldemokratija, Zavod za udžbenike i Ekonomski fakultet Univerziteta u Beogradu, 2015, CIP 329.14 316.323.6, COBISS.SR-ID 218246412, str. 7-23,
M46, 1 bod
190. Uređivanje časopisa od vodećeg nacionalnog značaja, Ekonomske ideje i praksa, za 2015.,
M56, 1 bod

191. "The first world war and processuality in the world system", The economic causes and consequences of the first world war, ISBN 978-86-403-1451-0., COBISS.SR-ID, 220361740, ed. I. Vujacic, M. Arandarenko, Ekonomski fakultet Univerzitet u Beogradu, 2015., str. 131-149, M14, 4 boda.
192. "Uloga regulatornih tela u energetici", u Restrukturiranje javnih preduzeća, ur. A. Prašćević, G. Ognjanov i M. Arsić, str. 57-69, NDES i Ekonomski fakultet Univerziteta u Beogradu, ISBN, Beograd, COBISS.SR-ID 219383820, ISBN 978-86-403-1449-7, M51, 3 boda
193. "Geographical Deviation and historical development", Ekonomske teme, Niš, ISSN 0351/1367, CIP 33(497.11), UDK 338:9(5), COBISS.SR-ID 17960194, vol 53(3), 2015, str. 319-334. M51, 3 boda
194. "Role of Regulatory Bodies in Banking and Energy Sector", Journal of Central banking Theory and Practice, Central Bank of montenegro, Pogrodica, Montenegro, vol. 5, no. 1, 2016, p.5-27, UDK: 336.71, DOI: 10.1515/jcbtp-2016-0001, ISSN 1800-9581, COBISS.CG-ID 202145444. M24, 3 boda
195. "Valerštajnov svetski sistem", Treći program Radio Beograda, 5 emisija, 7.-11 mart 2016, M63, 1 bod
196. "Budget constraint Fullifilment in some EU Candidate Countries", koautor sa M. Ješićem, Montenegrin Journal of economics, vol. 12, No. 2, 2016, 101-1115, DOI 10.14254/1800/5845.2016/12-1-7. pp.101-115., UDC 33 (51), ISSN 1800-5845, COBISS.CG-ID 9275920. M24, 3 boda
197. I. Valerštajn, Svetski sistem: Kriza i naučnik, naučni prevod, Ekonomski fakultet u Beogradu, 2016, str. 1-164, ISBN: 978-86-403-1489-3. COBISS.SR-ID 22493900, koprevodilac sa dr M. Jakšić, M44, 2 boda
198. "Imanuel Valerštajn:decenije intelektualne doslednosti", predgovor I. Valerštajn, Svetski sistem: Kriza i naučnik, naučni prevod, Ekonomski fakultet u Beogradu, 2016, str. 5-41, ISBN: 978-86-403-1489-3. COBISS.SR-ID 22493900 M46, 1 bod
199. Inclusive institutions and sustainable development. pp. 19-29, coauthor with M. Jaksica, Inclusive and sustainable development and the role of social and solidarity economy, 12th ASECU conference, Proceedings, Eskisehir, Anadoly university, Turkey, sept. 2016, ISBN 978-975-06-2040-9.

2.4 Radovi na Kobsonu, Tompson Reutersu i Scopusu (navedeni i u 2.3)

1. "The Theory of Modes of Production and Changes in International Economic Relations", Journal of Contemporary Asia, 3/1985.
Lista SSCI
2. "Exploitation in the model of Capitalism and in the Asiatic Mode of Production", Journal of Contemporary Asia, 2/90.
Lista SSCI
3. „The Asiatic Mode of Production: A New Phoenix”, part 1, pp.1-49, Journal of Contemporary Asia, no. 3, 2005, no. 4, 2005., koautor sa B. McFarlane i S. Cooper.
Lista SSCI i SCOPUS baza
4. „The Asiatic Mode of Production: A New Phoenix”, part 2, pp/49-100, Journal of Contemporary Asia, no. 3, 2005, no. 4, 2005., koautor sa B. McFarlane i S. Cooper.
Lista SSCI i SCOPUS baza
5. "The New Political Macroeconomy in Modern Macroeconomics and its Appliance to Transition propcess in Serbia", Panoeconomicus, koautor, pp. 545-557, DOI: 10.2298/PAN1104545J, vol. LVIII, br. 4, LVIII/4 (2011), UDC 33, ISSN 1452-595X, ISSN on-line 2217-2386, COBISS.SR-ID 214667271.
Lista SSCI i SCOPUS baza

BIOGRAFSKI PODACI

Andjelko S.Lojpur

Ime organizacije / preduzeća: EKONOMSKI FAKULTET PODGORICA

Ime osobe: Andjelko S.Lojpur

Zanimanje: Profesor, dipl. ek.

Datum i mjesto rođenja: 16/11/1955. Mostar

Godine radnog iskustva u preduzeću: 37;

Članstvo i aktivnosti u profesionalnim udruženjima: član SEJ, član SE RCG, predsjednik sekcije za menadžment SE RCG, predsjednik skupštine i član UO Udruženja procjenjivača CG, član udruženja i član upravnog odbora Crnogorskog udruženja za menadžment; član udruženja i član upravnog odbora Udruženja procjenjivača, vodeći analitičar u Institutu za menadžment, predsjednik Komisije za konkurentnost UPCG, član Savjeta za Visoko obrazovanje RCG (u ranijem sazivu), član UO Instituta računovođa i revizora CG, član Ekonomsko-socijalnog savjeta RCG, član Savjeta za vode Vlade CG, potpredsjednik Savjeta za nauku; predsjednik Savjeta za nauku CG, član Savjeta za visoko obrazovanje CG; predsjednik Foruma Crnogorske asocijacije menadžera (u ranijem sazivu) i drugo.

GLAVNE KVALIFIKACIJE:

- biran sam u zvanje redovnog profesora na sljedećim disciplinama: Menadžment, Osnove menadžmenta, Razvoj organizacije, Transformacija organizacije na Ekonomskom fakultetu u Podgorici i Teorije menadžmenta na Fakultetu za pomorstvo u Kotoru, Liderstvo na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo u Kotoru i dr..
- prorektor Univerziteta Crne Gore (obavljao funkciju u dva mandata),
- obavljao funkciju prodekana za naučnoistraživački rad i saradnju sa privredom na EF u dva mandata;
- glavi pregovarač između Crne Gore i EU za tri poglavlja; poglavlje 25 – obrazovanje i kultura; poglavlje 26 – Nauka i istraživanje; 10 – Informatičko društvo i mediji.
- rukovodilac primjenjenih postdiplomskih studija menadžmenta EF-a;
- rukovodilac postdiplomskih studija smjer „Menadžment biznisa“ i „Menadžment u obrazovanju“, na akademskim studijama EF-a;
- rukovodilac smjera „Menadžment“ na akademskim studijama na fakultetu;
- bio angažovan kao savjetnik Agencije za prestrukturiranje privrede i strana ulaganja Vlade CG za privatizaciju i menadžment;
- angažovan kao predavač po pozivu na postdiplomskim i doktorskim studijama na više fakulteta u okruženju;
- više puta boravio u inostranstvu u posjeti raznim fakultetima, s tim što sam obavio dvije specijalizacije u inostranstvu: Univerzitet u Pitsburgu, 2003. godine, London School of Economics and Political Science (LSE), 2005. godine); Ekonomski fakultet u Ljubljani;
- predsjednik redakcije časopisa „Računovodstvo i revizija“, ISRR Crne Gore Podgorica;
- član Izdavačkog savjeta časopisa “Montenegrin Journal of Economics”; Podgorica;
- član Izdavačkog savjeta časopisa “Acta Economica”, EF, Banja Luka;
- Član Editorial Council časopisa “Computer Science and Informtaion Systems“, ComSIS Consortium;

- bio angažovan kao član ili predsjednik borda direktora u: Telekomu, JP Luka Kotor; Autoremont Podgorica, Marina Bar, Primorka Bar; Barska plovidba Bar, Duvanski kombinat Podgorica, Institut »Dr simo Milošević« Igalo, Luka Bar i drugo.
- koordinator dva Tempus programa: „Razvoj i unapređenje malih i srednjih preduzeća“ EF sa Univerzitetom iz Graca i Paderborna, i „Razvoj novog nastavnog plana iz računovodstva i finansija“, 2007; partneri: Ekonomski fakultet Ljubljana, Univerzitet iz Griniča, Menadžment akademija P.Kozminski iz Varšave.
- rukovodilac više specijalističkih kurseva i sl.
- izvodio nastavu na Fakultetu za pomorstvo i Fakultetu za turizam i hotelijerstvo u Kotoru, Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje u Nikšiću, Fakultetu za menadžment i proizvodnju u Trebinju i dr.,
- vodio sam više specijalističkih kurseva koje je organizovao Ekonomski fakultet, sam ili u saradnji sa drugim institucijama kao što su Fond za razvoj, Republički sekretarijat za razvoj i sl; rukovodio kursevima za prestrukturiranje preduzeća, kursevima za izradu biznis plana i sl.
- bio angažovan kao panelista ili uvodničar na više domaćih i međunarodnih konferencija i sl.

PROJEKTI:

Kao rukovodilac i saradnik učestvovao sam na izradi više projekata od kojih je većina implementirana. Navodimo neke od njih:

- 1) Studije "Programa restrukturiranja KAP-a" 1992.godine;
- 2) Studija sveobuhvatnog prestrukturiranja JP Luka Bar, Podgorica, 1993. - rukovodilac.
- 3) Studija sveobuhvatnog prestrukturiranja DP Zavod za geološka istraživanja, Podgorica, 1993. – rukovodilac.
- 4) Procjena vrijednosti DP "Prekookeanska plovidba" Bar, Podgorica, 1993. - rukovodilac.
- 5) Program prestrukturiranja DP "Drvoimpex" - Podgorica, 1993. - rukovodilac.
- 6) Program prestrukturiranja JP "Luka Kotor" Kotor, 1993. - rukovodilac.
- 7) Razvoj informacionog sistema Duvanskog kombinata Podgorica, 1993. - rukovodilac.
- 8) Program transformacije DP "Crna Gora" Nikšić, Podgorica, 1995.- rukovodilac.
- 9) Program organizacionog restrukturiranja DP Crna Gora" Nikšić, Ek. fakultet, Podgorica, 1995.
- 10) Program transformacije JP Rudnik uglja Pljevlja, Podgorica, 1997., rukovodilac;
- 11) Stručni saradnik na programu transformacije i implementacije KAP-a 1994-1996.godina;
- 12) Program transformacije JP PTT Crne Gore, Elektrotehnički fakultet, Podgorica 1997., rukovodilac;
- 13) Program privatizacije VK Primorac" Kotor, Podgorica, 1998., rukovodilac;
- 14) Program procjene vrijednosti JP PTT Crne Gore, Ekonomski Podgorica 1998.g.; rukovodilac;
- 15) Program organizacionog restrukturiranja JP PTT Crne Gore, Podgorica, 1998.; rukovodilac;
- 16) Transformacija društvenog fonda SO Podgorica za građevinsko zemljište, poslovni prostor i puteve, Ekonomski fakultet, Podgorica, 1999.
- 17) Program opravdanosti osnivanja slobodne zone Luka Bar, Podgorica, 2000.g.; rukovodilac;

- 18) Program o ekonomskoj opravdanosti osnivanja operatora mobilne telefonije u Crnoj Gori, 2000.g rukovodilac;
- 19) Program prestrukturiranja Jadranskog brodogradilišta Bijela", 2002.g.; rukovodilac;
- 20) Program prestrukturiranja Duvanskog kombinata" Podgorica, 2003.g. Ekonomski fakultet, rukovodilac;
- 21) Program prestrukturiranja GP Gorica" Podgorica, 2003., Ekonomski fakultet, rukovodilac;
- 22) Izrada akcionog plana prestrukturiranja AD Luka Bar, 2003.g.
- 23) Procjena vrijednosti akcijskog kapitala „Jadranskog brodogradilišta Bijela, 2003. Ekonomski fakultet, rukovodilac.
- 24) Biznis plan JP Luka Bar, 2003.godina
- 25) Biznis plan JP Luka Kotor 2003. godina
- 26) Biznis plan Barske plovidbe, 2003.g.
- 27) Program privatizacije Barske plovidbe, Bar, 2003., rukovodilac,
- 28) Program transformacije i procjena vrijednosti NJP „Pobjeda Podgorica, 2004.g., rukovodilac
- 29) Procjena vrijednosti HTP Budvanska rivijera, Budva, 2004. godine, rukovodilac
- 30) Dostignuti nivo razvoja i kvaliteta saobraćajnog podsistema u privredi Crne Gore, 2004.rukovodilac
- 31) Ekonomska evaluacija projekta Feasibility study for construction of Bridge over 'Verige' Straits, Direkcija za izgradnju autoputeva Crne Gore, 2004.
- 32) "Definisanje dugoročnog rješenja kvalitetnog snabdijevanja vodom crnogorskog primorja – cost/benefit analiza varijantnih rješenja"; Regionalni vodovod Budva i Svjetska banka; 2004.
- 33) Studija, Pravci privrednog razvoja Crne Gore, Prostorni plan Crne Gore, koautor, 2005.
- 34) Analiza opravdanosti investicije i zaključenja ugovora između opštine Podgorica i firme „Gintaš“, Ekonomski fakultet, Podgorica, 2005.g.
- 35) Priprema tenderske dokumentacije za privatizaciju AD „Marina“ Bar; 2005.; rukovodilac
- 36) Monitoring „Implementacija ugovora o kupoprodaji akcija KAP-a i Rudnika boksita Nikšić, 2006. rukovodilac
- 37) Izvještaj o procjeni osnovnih sredstava DOO „MONTE PUT" Podgorica, 2006. rukovodilac
- 38) Tenderska dokumentacija „V.Jakić, Pljevlja, 2006., rukovodilac
- 39) Procjena ekonomske nužnosti i opravdanosti, odnosno neopravdanosti zaključenja Ugovora o povjeravanju vođenja poslova kompaniji Glencor International AD (Ugovor o upravljanju KAP-om)- vještačenje; Ekonomski fakultet, Podgorica, 2006.
- 40) Koje su promjene nastupila u pogledu krajnjeg bilansa uspješnosti poslovanja KAP-a za vrijeme trajanja ugovora sa "Glencor-om" i da li je za KAP nastupila šteta, odnosno da li je ovaj ugovor za KAP bio štetan – vještačenje"; Ekonomski fakultet, Podgorica, 2006.
- 41) Izvještaj o procjeni nepokretnosti, postrojenja i opreme „V.Jakić“ Pljevlja, 2006.
- 42) Tenderska dokumentacija „HTP Boka H.Novi, 2007. rukovodilac,
- 43) Implementacije strategije održivog razvoja, Kancelarija za održivi razvoj CG, 2007.
- 44) Izbor najboljeg preduzeća 2006. godine, Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća, Podgorica, 2006.
- 45) Konverzija duga prema članovima odbora direktora AD „Marina“ Bar u akcijski kapital, 2007.
- 46) Izvještaj o procjeni nepokretnosti, postrojenja i opreme „FEP Plužine, 2007.

- 47) Izvještaj o procjeni materijalne imovine preduzeća u stečaju „Građevinar“ AD Pljevlja, 2007. rukovodilac,
- 48) Biznis plan „Vektra Jakić“ Pljevlja, 2007.
- 49) Monitoring „Feasibility studija autoputa Bar – Boljare“, Ministarstvo pomorstva , Vlada CG, 2007.
- 50) Monitoring „Implementacija Ugovora o prodaji „Željezare“ Nikšić; Vlada CG, 2007.
- 51) Strategija privatizacije „Luka Bar“ Bar; Ministarstvo pomorstva i saobraćaja, Vlada CG, septembar, 2007.
- 52) Strategija privatizacije „Montenegro airlines“, Ministarstvo pomorstva i saobraćaja, Vlada CG, septembar, 2007.
- 53) Strategija privatizacije „Željeznice CG“, Ministarstvo pomorstva i saobraćaja, Vlada CG, avgust, 2007.
- 54) Monitoring kupoprodajnog ugovora KAP-a, 2006-2009.; rukovodilac.
- 55) Analiza efekata dosadašnje privatizacije u Crnoj Gori, Ekonomski fakultet Podgorica, EF Ljubljana, EF Beograd, 2008, rukovodilac.
- 56) Strategijska analiza funkcionisanja KAP-a, Ekonomski fakultet Podgorica, 2008. rukovodilac.
- 57) Izvještaj o procjeni osnovnih sredstava Jadransko brodogradilište Bijela, Podgorica, 2014.g.
- 58) izvještaj o procjeni vrijednosti imovine „Inturs“, Podgorica, 2014.g.
- 59) izvještaj o procjeni vrijednosti procjeni (reprocjeni) nekretnina, postrojenja i opreme u skladu sa "MRS 16", HTP „Miločer“ doo Budva.
- 60) Izvještaj o procjeni akcijskog kapitala HG „Budvanska rivijera“ AD Budva, 2014.g.
- 61) Studija; Analiza ekonomske opravdanosti organizovanja autobuske stanice – Opština Tivat; 2017. g.
- 62) Studija; Analiza ekonomske opravdanosti organizovanja parking servisa – Opština Tivat; 2017. g.
- 63) Procjena vrijednosti nekretnina – zemljišta; Plantaže, Podgorica, 2017.g.

PUBLIKACIJE I AUTORSKA DJELA

Spisak knjiga - skripta, udžbenika i priručnika koje sam objavio kao autor, odnosno koautor, je sljedeći:

1. A.Lojpur, M.Kuljak: *"Osnove menadžmenta"*, Ekonomski fakultet, Podgorica, 1994.
2. A.Lojpur (koautor i redaktor) : *"Privreda Crne Gore u tranziciji"*, Agencija za prestrukturiranje privrede i strana ulaganja, Podgorica, 1995.
3. A. Lojpur, M. Kuljak: *"Menadžment"*, I izdanje, Ekonomski fakultet i Agencija Vlade Crne Gore za prestrukturiranje privrede i strana ulaganja, Podgorica, 1995.
4. A. Lojpur, Z. Senić: *"Vodič za članove upravnih odbora"* , Fond PIO RCG, Podgorica, 1996.
5. A.Lojpur (koautor i redaktor): *"Sindikati i tranzicija"*, Savez samostalnih sindikata RCG, Podgorica, 1996.
6. A.Lojpur, koautor i redaktor: *"Podsjetnik sa osnovnim rješenjima i pravima iz zakona o preduzećima, Zakona o privatizaciji i uredbama i Zakona o radnim odnosima"*, SSS RCG, Podgorica, 1997.
7. A.Lojpur, M.Kuljak: *"Menadžment"*, II izdanje, Ekonomski fakultet u Podgorici i Agencija Vlade Crne Gore za prestrukturiranje privrede i strana ulaganja, Podgorica, 1998.
8. A.Lojpur i drugi: *"Preduzetništvom u novi milenijum"*, CID, Podgorica, 2001.godine

9. A.Lojpur: "Korporacijsko upravljanje u teoriji i praksi privatizacije", Ekonomski fakultet, Podgorica, 2004.
10. J.Prašnikar, A.Lojpur i dr. "Efekti privatizacije u Crnoj Gori", Ekonomski fakultet, 2008.
11. A.Lojpur, M.Lakićević: "Korporacijsko upravljanje u teoriji i praksi privatizacije", dopunjeno izdanje, Ekonomski fakultet, Podgorica, maj, 2009.
12. A.Lojpur, autor i redaktor: "Savremena pitanja u računovodstvenim i menadžment istraživanjima i obrazovanju" I; EF, Podgorica, februar, 2009.
13. A.Lojpur, autor i redaktor: "Savremena pitanja u računovodstvenim i menadžment istraživanjima i obrazovanju" II; EF, Podgorica, septembar, 2009.
14. A.Lojpur, autor i redaktor: "Globalni razvojni izazovi u 21.vijeku – Rusija i Crna Gora", Univerzitet Crne Gore; Ruski državni univerzitet za trgovinu i ekonomiju, Moskva, Podgorica, 2010.g.

Objavljeni radovi u domaćim i stranim časopisima i domaćim i stranim konferencijama:

1. A.S.Lojpur; Melović. B.; Serdarušić, H.: „**Paradigma menadžmenta znanja kao determinanta savremenog korporativnog upravljanja**“; Računovodstvo i revizija, ISRR, Podgorica, br. 7 i 8; 2017.
2. A.S.Lojpur;: „**Transitions countries in the globalisation process – resignation to their fate or late awakening**“; International Scientific Conference Economic and Social Development, Prague, Czech Republic, maj, 2017.
3. A.S.Lojpur; V.Drašković: „**Zemlje u tranziciji u uslovima globalizacije - budućnost koju je neko drugi osmislio**“; Teslić, maj; 2016.
4. A.S.Lojpur; A: Lalević: „**Reindustrialization as the backbone of the New Development paradigm in transition Countries**“; Book of Abstracts; 13 International Conference - Economic and Social Development; Barcelona; april, 2016. str.45.
5. A.S.Lojpur; M.Lamza-Maronić; Hrvoje Serdarušić; I.Radević: "**Menadžment izazovi – "organizacija koja uči" kao okosnica nove poslovne paradigme**", Economics & Economy; Vol 2. june ; 2015.
6. A.S.Lojpur; Lojpur A.A.: „**Reindustrijalizacija kao odgovor na pitanje – da li je i kako moguć oporavak zemalja u tranziciji**“; Book of abstracts; Ekonomski fakultet Pale, EF Subotica; EF Podgorica; Jahorina Business Forum; str.12;. 2016.
7. Jocovic M. Milovic N. Lojpur A.: "**Changes in management role in the corporate governance system – example of Montenegro**"; Management-Journal of Contemporary Management Issues, University of Split, Faculty of Economics; Vol.20. No. 2. 2015.
8. Pejic-Bach, M., Lojpur, A., S.Peković, Stanovičić, T.: „**The Influence different information sources on Innovation performance: Evidence from France, the Netherlands and Croatia**“, South East European Journal of Economics and Business, Volume 10(2); 89-101;. 2015.
9. A.S.Lojpur; A.A.Lojpur: „**Mjerenje performansi i efikasnost kontrole u funkciji poboljšanja kvaliteta revizije**“; IX Kongres, Institut sertifikovanih računovođa Crne Gore; Budva, 2015.
10. A.Lojpur, A.Lalević-Filipović: **Recovery of the countries in transition – reindustrialisation as "emergency exit"** ; REDETE; Researching economic development and entrepreneurship in transition economies; Graz, Austria, october 22-25; 2015.

11. A.Lojpur; M.Perović, M.Perović; A.A.Lojpur: „**Unapređivanjem kvaliteta do veće produktivnosti**“; Kvaliteta i konkurentnost; 16.međunarodni simpozijum; Hrvatsko društvo menadžera kvalitete, ISBN 978-953-57036-9-3; str.55-66; Zagreb, 2015.
12. A.Lojpur, A.A.Lojpur: „**Reindustrijalizacija – između zakašnjelog buđenja i nove paradigme rasta**“, Acta economica, Banja Luka; ISSN 1512-858X, broj.22; str.9-31; februar 2015.
13. A.Lojpur, M.Radović; A.Lalević-Filipović: “**EUROPE 2020**” **strategy as a global imperative for SEE countries**”; ICEIRD; The global Conference for Entrepreneurship, Innovation and Regional Development, isbn 978-9963-7355-4-9; P.210-219; Nicosia, Cyprus, June, 2014.
14. A.Lojpur; A.Lalević-Filipović; A.A.Lojpur: “ **Road ‘paved’ with Knowledge – is there a shortcut to the European Union?**”, Strategic management and Decision Support Systems in Strategic Management, SM2014; Book of Abstracts, ISBN 978-86-7233-344-2; Ekonomski fakultet Subotica, p.62; May 2014.
15. A.Lojpur, S.Vlahović, S.Peković: “**Working conditions under quality standards: The role of employee involvement**“; African Journal of Business Management, Vol.7 (14). pp. 1174-1183; april 2014.
16. A.Lojpur; V.Lazović: „**Zemlje u tranziciji u procesu regionalizacije i globalizacije**“; Računovodstvo i revizija; ISRR; ISSN 1800-6159; str. 151-163; Podgorica; 1-2/2014.
17. Pejic-Bach, M., Lojpur, A., S.Peković, " **Influence of different information sources to innovation performance: Evidence from France, Netherlands and Croatia**"; ICES, 2014, 7th International Conference of the School of Economics and Business, Sarejevo.
18. Lalević-Filipović, A., Lojpur, A.: **Računovodstveno-izvještajni altruizam menadžmenta kao pretpostavka kreiranja (ne)povoljnijeg poslovnog ambijenta**, 18. Međunarodni kongres, Značaj i uloga računovodstva, revizije i finansija u procesu ekonomskog oporavka, Banja Vrućica, 18-20 septembar 2014.
19. A.Lojpur; A.Lalević-Filipović; A.A.Lojpur: **Finansijsko izvještavanje kroz prizmu menadžmenta i računovodstvene profesije**"; ISRCG; Računovodstvo i revizija; ISSN 1800-6159; Podgorica, str. 10-15; 5-6/2014.
20. A.Lojpur, Pejic-Bach, M., A.Aleksić, S.Vlahović, S.Peković, "The effects of demographic characteristics on democratic leadership style," *5. Mednarodna znanstvena konferenca, Znanje in poslovni izzivi globalizacije v letu 2013, Celje* (ISSN:1512/858X), Volume , Issue , Feb. 2014, Page(s) 16 [12357]
21. A.Lojpur, "Da li je i kako moguć oporavak privrede u uslovima globalizacije?," *Acta Economica* (ISSN: 1512/858X), Feb. 2014, Page(s) 39-58 [12356]
22. A.Lojpur, "Od samoupravnog rukovodjenja do kapitalističkog kvazi menadžmenta-nedovršena tranzicija menadžmenta," *Economics&Economy* (ISSN:2336-9213), Issue 1, Feb. 2014, Page(s) 87-101 [12359]
23. A.Lojpur, M.Andrić, R.Žugić, "Lekcija koju još nismo savladali u menadžmentu i reviziji," *VIII Kongres računovodja i revizora Crne Gore, Zbornik radova* (ISBN:978/9940/9399/3/9), Cobiss CG/ID 23418384; Oct. 2013, Page(s) 20-37 [12249]
24. A.Lojpur, S.Peković, "Znanje i inovaciona politika zemalja u tranziciji kao mjera spremnosti za ulazak u EU," *Economics&Economy* (ISSN:2336-9213), Volume 1, Issue 2, dec.2013, Page(s) 61-75 [12358]
25. A.Lojpur, "Znanje kao generički faktor konkurentnosti u uslovima globalizacije poslovanja i evropskih integracija," *Računovodstvo i revizija* (ISSN:1800-6159), str. 60-75; Issue 7-8/2013, July 2013, Page(s) 66-76 [12248]

26. A.Lojpur, R.Žugić, "**Nova menadžment paradigma kao pretpostavka efektivnijeg korišćenja znanja,**" *Računovodstvo i revizija* (ISSN:1800-6159), Issue 5-6/13, May 2013, Page(s) 53-59 [12169]
27. A.Lojpur, V.Drašković, "**Nerazvijene zemlje u uslovima globalizacije - traženje valjanog razvojnog obrasca,**" *VIII International Symposium on Corporate Governance, Adjustment and/or prediction - A condition of survival, growth and development of the economy; ISBN 978-99955-83-08-8; Teslić,* May 2013, Page(s) 153-173 [12138]
28. V.Drašković, A.Lojpur, "**The importance of the Institucional Framework in Regulating Corporate Social Responsibility,**" *Abstracts of the Preceedings, International OFEL Conference on Corporate Governance, Dubrovnik ; Volume , Issue , Apr. 2013,* Page(s) 46 [12135]
29. V. Drašković, A. Lojpur, "**The importance of the institutional framework in regulating corporate social responsibility**", *Montenegrin journal of economics* (ISSN:1800-5845), Volume 9, Issue 2, Apr. 2013, Page(s) 39-46 [12120]
30. A.Lojpur, S.Vlahović, S.Peković, A.A.Lojpur, "**The Competition problems in countries of transition: The case of Montenegro,**" *2nd International Scientific conference Economic and Social Development, Book of Abstract; Paris; April; 2013,* Page(s) 75-77 [12136]
31. A.Lojpur, S.Vlahovic, S.Pekovic, "**Working conditions under quality standards: The role of employee involvement,**" *African Journal of Business Management* (ISSN:1993-8233), Volume 7, Issue 14, Apr. 2013, Page(s) 1174-1183 [12168]
32. A.Lojpur, A.Aleksić; S.Vlahović, S.Peković: "**The effects of demographic characteristics on democratic leadership style**", *International Scientific conference, Knowledge and business challenges of globalization, Celje, maj, 2013.*
33. V.Drašković, A.Lojpur, "**Corporate Social Responsibility: illusion VS. Real possibility, Voluntarism VS. Obligingness,**" *Strategic management and Decision Support Systems in Strategic Management, 18th International Scientific Conference, Novi Sad, Apr. 2013,* Page(s) 12-13 [12137]
34. V.Draškovic, A.Lojpur, "**Corporate social responsibility as a contemporary phenomenon,**" *International conference on development of economy in Russia; Mar. 2013,* Page(s) 30-37 [12171]
35. A.Lojpur; S.Vlahović: "**The necessity of adopting a new management paradigm in the European Integration process**"; *Pravni ekonomski aspekti integracije BiH u EU; Zbornik radova, ISBN 978-9958-604-78-2; Ekonomski fakultet, Mostar , 2013.*
36. A.Lojpur, "**Od samoupravnog rukovodjenja do kapitalističkog kvazi menadžmenta - nedovršena tranzicija menadžmenta,**" *Economics and Economy* (ISSN:2336-9213), Volume 1, Issue 1, Mar. 2013, Page(s) 87-101 [12170]
37. A. Lojpur, V. Drašković, "**The Institutional Context of Corporate Governance and Corporate Social Responsibility**", *Montenegrin Journal of Economics* (ISSN:1800-5845), Volume 9, Issue 1, Jan. 2013, Page(s) 27-43 [11817]
38. A.Lojpur, M.Pejić Bach, S.Peković, "**Determinants of Innovation Intensity in Developed and in Developing Economies: The case of France and Croatia,**" *International Conference, Tivat, septembar, Kvalitet, Beograd* (ISSN:0354-2408), Volume , Issue , Sept. 2012, Page(s) [11900]
39. A.Lojpur, S.Pekovic, "**Ima li nade za 'male' ekonomije u uslovima globalizacije,**" *Acta Economica* (ISSN:1512-858X), Volume 16, Issue , Sept. 2012, Page(s) 9-26 [11932]
40. A.Lojpur, "**Knowledge economy' as a key assumption of economic development,**" *Conference Economy of Montenegro 2012, Road to economic growth, Conference Proceedings, PK CG* (ISSN:0350-5340), June 2012, Page(s) 75-88 [12060]

41. A.Loipjur, "**Menadžment - najslabija karika u procesu korporativnog upravljanja,**" *Overcoming the crisis with changes in strategies, policies and models of corporate governance, VII International symposium; Teslić,* June 2012, Page(s) 301-318 [11899]
42. A.Loipjur, "**Korporativno upravljanje, korporacijska društvena odgovornost,**" *Računovodstvo i revizija; Podgorica* (ISSN:1800-6159), Volume , Issue 5-6, June 2012, Page(s) 82-94 [11901]
43. A.Loipjur: "**Korporacijska društvena odgovornost – između evropskih zakona I balkanske paradigme**"; IRR, Računovodstvo I revizija; ISSN 1800-6159; Podgorica; 5-6/12.
44. A.Loipjur, M.Radović, S.Peković, "**Patološka moć savremenih korporacija kao produkt ideologije neoliberalnog kapitalizma,**" *Ekonomске ideje i praksa, Beograd* (ISSN:2217-6217), Issue 4, Mar. 2012, Page(s) 35-47 [11898]
45. A.Loipjur, S.Peković, "**The competition problems in countries of transition adoption of "new" development economic paradigm as an imperative,**" *International conference, "Economic theory and practice: meeting the new challenges"; Mostar, BiH* (ISSN:2233-0267), Nov. 2011, Page(s) 113-126 [11892]
46. A.Loipjur, S.Pekovic, "**The Quality Mechanisms that could improve Working Conditions: The Empirical Analysis from Montenegro,**" *International Conference, Tivat* (ISSN:0354-2408), Sept. 2011, Page(s) [11896]
47. A.Loipjur, "**Some open questions of the process corporate governance and management in the transition economies,**" *Vestnik Ruskog gospodarskog trgovinsko-ekonomskog univerziteta, Moskva* (ISSN:1814-5361), Volume 1(50), Issue , Sept. 2011, Page(s) 181-191 [11897]
48. A.Loipjur, M.Radović, S.Peković, "**Patološka moć savremenih korporacija kao produkt ideologije neoliberalnog kapitalizma,**" *International scientific assembly ES-NBE, Economic Science in Function of Creating a New Business Environment , Sarajevo,* June 2011, Page(s) [11894]
49. M.Koman, Lj.Knežević; A.Loipjur, J.Prašnikar: "**Effects of the ownership and management change effects on the productivity in privatized Montenegrin Firms,**" *Eastern European Economics; M.E Sharpe, ISSN 0012-8755; Vol.49, No.3; May-June 2011;*
50. A.Loipjur, "**Problem konkurentnosti - nužnost prihvatanja nove razvojne ekonomske paradigme,**" *FINRAR, Banja Luka,* Volume 2, Issue , June 2011, Page(s) [11893]
51. A.Loipjur, "**Korporacijska društvena odgovornost i poslovna etika - ko kontroliše "savremene" korporacije,**" *Finansijsko izvještavanje u funkciji unapređenja poslovnog ambijenta u Crnoj Gori;* Bečići, june, 2011, Page(s) 425-442 [11895]
52. A.Loipjur, S.Peković, "**The problem of Competitiveness in the Transition Countries - Needs for Adoption of "New" Economic Development Paradigm,**" *International Scientific Conference, Contemporary Issues In Economics, Business and Management, Kragujevac* Issue , Dec. 2010, Page(s) [12015]
53. A.Loipjur, "**Da li je problem konkurentnosti shvaćen na pravi način u okviru "nove" ekonomske paradigme Crne Gore,**" *Crna Gora u XXI stoljeću - u eri kompetitivnosti; CANU;* Volume 73, Issue 11, June 2010, Page(s) 277-293 [11889]
54. A.Loipjur, "**Problem konkurentnosti u zemljama u tranziciji,**" *Financing, B.Luka* (ISSN:1986-812X), Issue 2, June 2010, Page(s) 5-13 [11891]
55. A.Loipjur, "**Korporacijska društvena odgovornost između evropskih zakona i balkanske primjene,**" *Corporate Governance, Engine or leaden Legs of Development ; FINRAR;* June , 2011; Page(s) 279-299 [11890]

56. A.Lojpur, "Is there hope for Managerial Capitalism?," *Acta economica* (ISSN:1512-858X), Issue 12, June 2010, Page(s) 43-65 [12012]
57. A.Lojpur, "Problem konkurentnosti u zemljama u tranziciji - nužnost prihvatanja "nove razvojne paradigme," *Međunarodna konferencija, Univerzitet Crne Gore; Podgorica*, June 2010, Page(s) [12016]
58. A.Lojpur, "Pola vijeka Ekonomskog fakulteta," *Matica, Cetinje* (ISSN:1450-9059), June 2010, Page(s) 75-92 [12017]
59. Lj.Knežević, J.Prašnikar, M.Koman, A.Lojpur, "Ownership and management change effects on the productivity in privatized Montenigrin Firms," *International Scientific Conference: Economic policy and Global Recession, Faculty of Economics University of Belgrade*, Nov. 2009, Page(s) [12013]
60. A.Lojpur, "Remont ideologije neoliberalizma - vratite nam Kejnza," *Acta economica* (ISSN:1512-858X), Issue 10, Oct. 2009, Page(s) 133-152 [12011]
61. A.Lojpur, M.Lakićević, "Optimizacija kapitala u uslovima krize," *Kongres Saveza računovođa RS, Banja Vrućica*, Oct. 2009, Page(s) 235-261 [12010]
62. A.Lojpur, i dr., "Challenges for the Corporate Governance System in Montenegro," *Eight International Conference, "Challenges of Europe: Financial Crisis and Climate Change", Split, Croatia*, June 2009, Page(s) [11942]
63. A.Lojpur, "Executive Compensation of Manages' Plans in The Process of Corporate Governance," *The University of Greenwich; Leon Kozminski Academy of Entrepreneurship and Management, Warsaw; Faculty of Econimics, Ljubljana, Ekonomski fakultet Podgorica* (ISBN: 978-86-80133-51-5), June 2009, Page(s) 43-71 [11941]
64. A.Lojpur, M.Lakićević, "Korporacijsko upravljanje u teoriji i praksi privatizacije," *Ekonomski fakultet Podgorica*, June 2009, Page(s) 427 [12014]
65. A.Lojpur, M.Lakićević, "Structure of capital and company financing"; University of Greenwich, Faculty of Economics Ljubljana, Leon Kozminski Academy Warsaw, Ekonomski fakultet Podgorica," *Contemporary issues in accounting and management research and education* (ISBN:978-86-80133-47-8), Feb. 2009, Page(s) 73-100 [12018]
66. A.Lojpur, M.Lakićević, "Savremena regulativa korporativnog upravljanja," *Kongres Saveza računovođa RS, Banja Vrućica*, Sept. 2008, Page(s) 155-170 [12008]
67. A.Lojpur, "Kompenzacione šeme menadžera u procesu korporacijskog upravljanja," *Četvrti simpozijum o korporativnom upravljanju, Pravno-ekonomski Jahorinaaspekti Zakona o privrednim društvima*, June 2009, Page(s) 41-63 [12007]
68. A.Lojpur, M.Lakićević, "Šta o menadžmentu nije rekao Zakon o privrednim društvima," *Treći simpozijum o korporativnom upravljanju, Banja Vrućica* (ISSN:0000-0000), Volume, Issue, June 2008, Page(s) 63-81 [12006]
69. A.Lojpur, "Povećanje nacionalne konkurentnosti i mogućnost primjene Porterovog modela 5 sila," *FON, Beograd*, June 2008, Page(s) [12009]
70. A.Lojpur, M.Lakićević, "Nova menadžment paradigma i konkurentnost privrede u posttranzicionom periodu," *International Symposium on Corporate Governance, Teslić*, June 2007, Page(s) 95-118 [12005]
71. A.Lojpur, M.Lakićević, "Korporacijsko upravljanje kao determinanta konkurentne sposobnosti preduzeća," *Banja Vrućica* (ISSN:0000-0000), June 2007, Page(s) 95-117 [12001]
72. A.Lojpur, "Kriza preduzeća i menadžment," *Računovodstvo i finansije, Podgorica* (ISSN:0354-9712), Issue 9, June 2007, Page(s) 67-73 [12002]

73. A.Lojpur, "**Nova menadžment paradigma i konkurentnost privrede,**" *Poslovna politika, Kvalitet, Beograd* (ISSN:0354-2408), Volume 17, Issue 7-8, June 2007, Page(s) 30-35 [12003]
74. A.Lojpur, M.Lakićević, "**Menadžerske odluke o strukturi kapitala u funkciji maksimiziranja tržišne vrijednosti akcionarskog društva,**" *11 Kongres SRR Republike Srpske, Teslić*, June 2007, Page(s) 329-348 [12004]
75. A.Lojpur, "**Menadžment promjenama u procesu transformacije organizacije,**" *Kvalitet, Poslovna politika, Beograd* (ISSN:0354-2408), Volume 16, Issue 7/8, June 2006, Page(s) 21-24 [11998]
76. A.Lojpur, D.Petković, M.Bulatović, "**Univerzitetski tehnološki park (utp) Podgorica - kako podstaći preduzetništvo?**" *Maintenance conference: "European directives and standards about maintenance processes in industrial and technical systems", "KOD", Herceg Novi*, June 2006, Page(s) [11999]
77. A.Lojpur, "**Više menadžmenta u politici,**" *Putovanja, Podgorica* (ISSN:1450-7250), June 2006, Page(s) 13-22 [12000]
78. A.Lojpur, "**Management in the Process of the Corporate Governance,**" *Montenegrin Journal of Economics* (ISSN:1800-5845), Volume 1, Issue 1, July 2005, Page(s) 119-126 [11997]
79. A.Lojpur, "**Menadžment,**" *Monografija, Ekonomski fakultet, Podgorica* (ISBN:8600133019), June 2005, Page(s) 349 [11996]
80. A.Lojpur, "**Pouke tranzicije,**" *Savjetovanje Saveza samostalnih sindikata Srbije i RCG, Beograd*; July 2004, Page(s) [11994]
81. A.Lojpur, "**Preduzetništvo - Menadžment malog biznisa,**" *Poslovna politika, Beograd* (ISSN:0350-2236), Volume , Issue , July 2004, Page(s) 21-25 [11991]
82. A.Lojpur, "**Knowledge management - adrenalin nove ekonomije,**" *Preduzetnička ekonomija, Ekonomski fakultet, Podgorica* (ISSN:0000-0000), Volume IV, Issue , June 2004, Page(s) 50-60 [11985]
83. A.Lojpur, "**Menadžment u procesu korporacijskog upravljanja,**" *SymOrg, međunarodni simpozijum, FON, Zlatibor, apstrakt radova*, June 2004, Page(s) 323 [11993]
84. A.Lojpur, "**Measuring Performance and Control Efficiency in the Process of Startegic Maangement,**" *9th Scientific International Symposium, Strategijski menadžment, Novi Sad* (ISSN:0354-8414), Issue 1-2, June 2004, Page(s) 31-36 [11992]
85. A.Lojpur, "**Ako ne znaš kuda ideš možda tamo nikad nećeš stići,**" *Sprovođenje procesa privatizacije i pravci djelovanja sindikata, SSSSCG, Beograd*; June 2004, Page(s) 40-52 [11990]
86. A.Lojpur, "**Mangement in the process of the corporate governance,**" *Management, FON, Beograd* (ISSN:0354-8635), Issue 3, June 2004, Page(s) 27-35 [11989]
87. A.Lojpur, "**'Corporate Governance Code' između teorije i prakse,**" *Preduzetnička ekonomija, Ekonomski fakultet, Podgorica*, Volume V, Issue , June 2004, Page(s) 21-35 [11987]
88. A.Lojpur, "**Menadžment u korporacijskom upravljanju,**" *Menadžment - ključni faktori uspeha, SymOrg, Zlatibor* (ISSN:86-7680-021-9), June 2004, Page(s) 363-371 [11986]
89. A.Lojpur, "**The Lessons from Transition, One decade later,**" *Transitions Process - Results, Limitations and perspectives, CANU, Podgorica*, Volume 67, Issue , May 2004, Page(s) 215-223 [11995]
90. A.Lojpur, "**Corporate Governance in the Transition process,**" *South East Europe Review for Labour and Social Affairs, Quarterly* (ISSN:1435-2869), Volume 7, Issue 03/2004, Mar. 2004, Page(s) 107-117 [11988]

91. A.Loipur, P.Ivanović, V.Lazović, "**The reform position in Montenegro and further priorities**," *International Conference, Regionalna sorobotka i ekonomski razvoj*, , Oct. 2003, Page(s) 517-529 [11982]
92. A.Loipur, V.Lazović, "**Privatization Experinces, From tranzitions to development**," *Second International Conference From transition to Development of the Faculty of Economics in Sarajevo, Conference Proceedings* (ISSN:9958-605-52-x), , Oct. 2003, Page(s) 405-415 [11981]
93. A.Loipur, P.Ivanović, "**External Analysis in the Process of Change Management**," *Strategijski menadžment, Novi Sad* (ISSN:0354-8414), Issue 1/2, Sept. 2003, Page(s) 88-95 [11976]
94. A.Loipur, "**Korporacijsko upravljanje u teoriji i praksi privatizacije**," *Ekonomski fakultet, Podgorica* June 2003, Page(s) 1-251 [11983]
95. A.Loipur, "**Korporacijsko upravljanje kao ograničavajući faktor procesa privatizacije**," *Fakultet za pomorstvo, Zbornik radova, Kotor* (ISSN:0352-1052), Volume , Issue 20, June 2003, Page(s) 131-145 [11980]
96. A.Loipur, M.Radović, "**Siva ekonomija u Crnoj Gori - teorijski pristup**," *TILO i UPCG, Podgorica* (ISSN:0000-0000), May 2003, Page(s) [11978]
97. A.Loipur, "**Menadžment u malom biznisu**," *Kvalitet, Beograd* (ISSN:0354-2408), Volume , Issue 7-8, May 2003, Page(s) 46-48 [11979]
98. A.Loipur, "**Pouke tranzicije jednu deceniju kasnije**," *Transition's process - Results, Limitations and perspectives, Podgorica, Glasnik, CANU*, May 2003, Page(s) 215-232 [11977]
99. A.Loipur, "**Stanje reformi i dalji prioriteti**," *Poslovna politika, Beograd* (ISSN:0350-2236), Volume , Issue , May 2003, Page(s) 9-15 [11984]
100. A.Loipur, "**Reformski procesi u Crnoj Gori - ograničenja i perspektive**," *International Conference, International Labor Organizations i Unija poslodavaca, Podgorica*; Novembar. 2002, Page(s) [11974]
101. A.Loipur, M.Dragašević, "**Pouke privatizacije - Da li, kako i kuda dalje u procesu tranzicije**," *Pravni zivot, Udruzenje pravnika Srbije, Beograd* (ISSN:0350-0500), Volume , Issue 10/2001, Oct. 2002, Page(s) 209-224 [11971]
102. A.Loipur, "**Privatizacija u procesu tranzicije**," *Racunovodstvo, revizija i finansije, IRRCG, Podgorica* (ISSN:0354-8712), Issue 9/2002, Sept. 2002, Page(s) 96-102 [11967]
103. A.Loipur, "**Polazne osnove za preuređenje odnosa Srbije i Crne Gore**," *Univerzitet Crne Gore, Zbornik radova, Podgorica*; June, Page(s) 116-122 [11975]
104. A.Loipur, "**New Economy - a twilight of the old paradigm of management**," *Preduzetnička ekonomija, Podgorica*; Volume 1, Issue , June 2002, Page(s) 426-436 [11968]
105. A.Loipur, P.Ivanović, "**The Question of the Competition and The 'Agony of privatization in Tranzition Process of Companies**," *International Conference, An Entreprise Odyssey: Economics and Business in the New Millennium 2002; University of Zagreb*, June 2002, Page(s) [11969]
106. A.Loipur, "**Privatizacija u procesu tranzicije**," *Racunovodstvo, revizija i finansije, IRRCG, Podgorica* (ISSN:0354-9712),, Issue 9, June 2002, Page(s) 96-102 [11970]
107. A.Loipur, "**Menadžment u tranziciji - uspješni u neuspjehu**," *SymOrg; Međunarodni simpozijum, FON; Zlatibor*, June 2002, Page(s) 565-571 [11972]
108. A.Loipur, "**Korporacijsko upravljanje u zemljama u tranziciji - doba adolescencije koje dugo traje**," *X Miločersko savjetovanje, Finansijsko tržište, korporativno upravljanje i koncentracija vlasništva, Miločer* June 2002, Page(s) 450-465 [11973]

109. A.Loipur, Y.Koyama, "**Lessons from Privatization**," *Annual Report of Economics, Niigata University, Faculty of Economics* (ISSN:0385-7697), Issue 26, Jan. 2002, Page(s) 1-12 [11966]
110. A.Loipur, "**Sport između biznisa i privatizacije**," *Prvo instruktivno savjetovanje o transformaciji i privatizaciji u oblasti sporta, Kotor, novembar, CIP, 7906.003.56:june*, Page(s) 33-45 [11962]
111. A.Loipur, "**Menadžment promjena i 'organizacija koja uči' u procesu tranzicije**," *Kvalitet, Poslovna politika, Beograd* (ISSN:0354-2408), Issue 7-8, June 2001, Page(s) 78-81 [11963]
112. A.Loipur, "**Menadžment malog preduzeća**," *Preduzetništvom u novi milenijum, CID, Podgorica* ; June 2001, Page(s) 165-182 [11964]
113. A.Loipur, "**Pouke privatizacije**," *Poslovna politika, Beograd* (ISSN:0350-2236), Volume , Issue , June 2001, Page(s) 9-13 [11965]
114. A.Loipur, "**Management and 'learning organization**," *Zbornik radova, PMB, XLY Privatization in Higher Education, Ekonomski fakultet, Podgorica*, Novembar. 2000, Page(s) 155-162 [11961]
115. A.Loipur, "**Motika, srp i čekić versus internet i intelektualni kapital**," *Zbornik radova, Privatizacija u visokom obrazovanju, Ekonomski fakultet, Podgorica*; June 2000, Page(s) 77-85 [11960]
116. A.Loipur, M.Dragašević, D.Janković, "**Razumijevanje privatizacije**," *Monografija, Službeni list Crne Gore* June 1999, Page(s) 315 [11959]
117. M.Pejanović, A.Loipur, "**Defining principles for Montenegro PTT separation**," *TELFOR* , Issue 69982220, Nov. 1998, Page(s) 1-5 [11957]
118. A.Loipur, "**Značaj revizije za menadžment u privatizovanim preduzećima**," *Računovodstvo i finansije, Podgorica* (ISSN:0354-9712), IRR, Issue 10, June 1998, Page(s) 219-227 [11956]
119. A.Loipur, "**Uprava preduzeća- traženje formule uspjeha**," *Tranzicija post.socijalističkih provreda, CANU, Podgorica* ; Volume 19, June 1998, Page(s) 405-411 [11958]
120. A.Loipur, "**Kriza preduzeća i menadžment**," *Računovodstvo, revizija i finansije, IRRCG Podgorica* (ISSN:0354-), , Issue , Sept. 1997, Page(s) 35-47 [11952]
121. A.Loipur, R.Milovic, "**Poljoprivreda u tranziciji - kuda i kako dalje**," *Institut za ekonomiku i poljoprivredu, Beograd, Medjunarodni simpozijum* ; June 1997, Page(s) [11954]
122. A.Loipur, "**Privatizacija privred u SRJ - Kako iskomplikovati jednostavnu ideju**," *Kongres SEJ, Ekonomski anali, Beograd* (ISSN:0013-3264), Issue , June 1997, Page(s) 164-170 [11955]
123. A.Loipur, "**Management in transition - Limits, Experiences and Achievements**," *Interantional Conference, Management, FON, SymORG, Vrnjačka Banja* (ISSN:0354-8635), Issue 3, June 1997, Page(s) 54-58 [11951]
124. A.Loipur, "**Menadžment i revizija u procesu privatizacije**," *Računovodstvo i finansije, IRR, Podgorica* (ISSN:0354-9712), Issue 10, June 1997, Page(s) 155-165 [11950]
125. A.Loipur, "**Misija preduzeća u procesu transformacije**," *Strategijski menadžment, Subotica* (ISSN:0354-8414), Issue 2, June 1997, Page(s) 32-36 [11953]
126. A.Loipur, "**Menadžment u tranziciji**," *Managemen, tFON* , , *Beograd* (ISSN:0354-8635), Issue 3, June 1996, Page(s) 45-48 [11949]
127. A.Loipur, G.Djurović, "**Transformacija privrede i ekonomska politika**," *Ekonomist* ; (ISSN:0013-3191), Issue 4, Beograd, June 1996, Page(s) 441-447 [11947]

128. A.Loipur, "**Kratak osvrt na predloženi tekst Zakona o preduzećima,**" *Glasnik, CANU* (ISSN:0350-5472), Issue 10, Podgorica, June 1996, Page(s) 177-183 [11948]
129. A.Loipur, G.Djurović, "**Transformacija privrede i ekonomska politika - jedna jednačina sa dvije nepoznate,**" *Poslovna politika, Beograd* (ISSN:0350-2236), Issue , Dec. 1995, Page(s) 23-26 [11946]
130. A.Loipur, "**Zakon o preduzećima - ne hvala,**" *Ekonomska politika, Beograd* (ISSN:0013-3248), Issue 2267, June 1995, [11921]
131. A.Loipur, "**Praktična iskustva i perspektive procesa transformacije privrede Crne Gore,**" *LUČA XII/"; Institut za filozofiju i sociologiju FP Nikšić* , June 1995, Page(s) 234-242 [11920]
132. A.Loipur, "**Spasonosni eufemizmi rdave stvarnosti,**" *Ekonomska politika, Beograd* (ISSN:0013-3248), Issue 2273, June 1995, [11944]
133. A.Loipur, "**Vrednovanje računarski zasnovanih informacionih sistema,**" *Zbornik radova, Ekonomski fakultet, Podgorica;*, June 1995, Page(s) 295-303 [11945]
134. A.Loipur, "**Transformacija privrede Crne Gore - dometi, iskustva, perspektive,**" *Poslovna politika, Beograd* (ISSN:0350-2236), Issue , Sept. 1994, [11917]
135. A.Loipur, "**Privatizacija; Crna Gora - šansa ili neminovnost,**" *Ekonomska politika, Beograd* (ISSN:0013-3248), Issue 2198, June 1994, [11916]
136. A.Loipur, "**Šansa za izlazak iz tunela,**" *Profit, Podgorica;* Issue 4/5, June 1994, Page(s) [11918]
137. A.Loipur, "**Vrednovanje informacionih sistema,**" *Poslovna politika, Beograd* (ISSN:0350-2236), Volume , Issue 11/1994, June 1994, [11919]
138. A.Loipur, "**Kompleks produktivnosti u uslovima informacijski organizovane privrede,**" *Poslovna politika, Beograd* (ISSN:0350-2236), , Issue 12/1994, June 1994, [11913]
139. A.Loipur, "**Šta nam je raditi,**" *Ekonomska politika, Beograd;* Issue 2209, June 1994, Page(s) [11914]
140. A.Loipur, "**Organizacioni i kadrovski aspekti funkcionisanja preduzeća u procesu procjene vrijednosti preduzeća,**" *Agencija za prestrukturiranje privrede i strana ulaganja, Podgorica;*, June 1992, [11912]
141. A.Loipur, V.Bojčić, "**Automatizacija uredskog poslovanja kao faktor produktivnosti rada,**" *Savjetovanje, Neum,* June 1990, [11907]
142. A.Loipur, V.Bojčić, "**Mala otvorena privreda pred izazovima IT, dileme i strategija,**" *Savjetovanje o IT, Praksa, Beograd,* Issue 4, June 1990, [11908]
143. A.Loipur, E.Veledar, N.Bajgorić, "**Neki aspekti primjene koncepta DSS u poslovnom odlučivanju,**" *Međunarodno savjetovanje o informacionim sistemima, Novi Sad,* June 1989, [11905]
144. A.Loipur, N.Bajgorić, "**Sistemi za podršku odlučivanju,**" *Međunarodno savjetovanje EIS, Neum,* June 1988, [11929]
145. A.Loipur, E.Veledar, "**Prilog izučavanju ekonomskih aspekata efikasnosti u funkcionisanju informacionih sistema,**" *Međunarodno savjetovanje, Ekonomika i izgradnja informacionih sistema, Neum* June 1988, [11928]
146. A.Loipur, "**Produktivnost i zapošljavanje,**" *Ekonomski analitičar, Zagreb,* Issue 6, June 1987, Page(s) [11909]
147. A.Loipur, "**Projektovanje organizacije kao faktor povećanja produktivnosti rada,**" *Organizacija i razvoj poslovanja, Beograd,* Issue 9, June 1982, [11915]

148. A.Lojpur, N.Bajgorić, "**Some aspects of the Organizational structure Effectiveness in the Conditions of IT Development,**" *SYPRO, Warsaw*, June 1989, [11906]

УНИВЕРЗИТЕТ ЦРНЕ ГОРЕ

Цетињски пут б.б.
П. факс 99
81000 ПОДГОРИЦА
СРБИЈА И ЦРНА ГОРА
ТЕЛЕФОНИ: (081) 241-777
241-888
Факс: (081) 242-301

UNIVERSITY OF MONTENEGRO

Cetinjski put b.b.
P.O. BOX 99
81000 PODGORICA
SERBIA AND MONTENEGRO
Phone: (+381) 81 241-777
241-888
Fax: (+381) 81 242-301

Број: 01-428
Датум, 03.03. 2005 г.

Ref: _____
Date, _____

УНИВЕРЗИТЕТ ЦРНЕ ГОРЕ
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ

Број 01/294

07.03. го. год.

ПОДГОРИЦА

Na osnovu člana 75 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju (Sl.list RCG br. 60/03.) i člana 19 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 03.03.2005. godine, donio je

ODLUKU O IZBORU U ZVANJE

Dr ANDJELKO LOJPUR bira se u akademsko zvanje redovni profesor Univerziteta Crne Gore za predmete: Menadžment, Razvoj organizacije i Transformacija organizacija na Ekonomskom fakultetu i Teorija menadžmenta na Fakultetu za pomorstvo u Kotoru.

РЕКТОР,

[Signature]
Prof. dr Ljubiša Stanković

dr Veselin Drašković, red. prof.

BIOGRAFIJA

Rođen 23.05.1954. u Nikšiću, Crna Gora. Završio Gimnaziju u Nikšiću (prirodno-matematički smjer), diplomirao je na Ekonomskom fakultetu u Podgorici 1977. na kojem je magistrirao 1983. marketing spoljne trgovine i doktorirao 1992. teorijsku ekonomiju.

Od 1978-1980. kao finansijski direktor grafičko-knjižarske radne organizacije "KOLE" Nikšić; 1980-1990 kao samostalni referent izvoza u Željezari Nikšić; 1991-1995 kao akreditovani direktor predstavništva u Moskvi firmi "Euroferro" Milano i "DKD" Kipar; 1995. do danas – profesor na Univerzitetu Crne Gore; 2006. kao savjetnik generalnog Direktora za ekonomska pitanja „Rusinvest group“ Moskva.

Bio rukovodilac doktorskih studija programa Menadžment u pomorstvu od 18.03.2012; Rukovodilac osnovnih akademskih i specijalističkih studijskih programa Menadžment u pomorstvu do marta 2012; Rukovodilac postdiplomskih studija od 21.01.2001. do 2005. i od 08.10.2007 do 2011; Šef katedre za ekonomiju i menadžment od 01.10.2002. na Fakultetu za pomorstvo Kotor; Dva mandata član Vijeća društvenih nauka Univerziteta Crne Gore. Predsjednik Komisije Vlade Crne Gore za kontrolu i ocjenu dinamike investiranja hotelsko-turističke privrede od 07. 04.2004; Ekspert Ministarstva turizma za ocjenu biznis planova i investicionih programa u turizmu od 10.05.2004. Ekspert Ministarstva prosvjete Vlade Crne Gore za akreditaciju studijskih programa od maja 2011.

Vanredni član NDEJ. Redovni član Filozofsko-ekonomskog naučnog saveza - Centar društvenih nauka – MGU „M. V. Lomonosov“, Moskva, Rusija. Redovni član Akademije Filozofije hozrjajstva, MGU „M. V. Lomonosov“, Moskva, Rusija. Redovni član CIRU – Governance Research and Development Centre, Zagreb, Croatia.

Osnivač i direktor NVO "ELIT – ekonomska laboratorija za istraživanje tranzicije" Podgorica.

Red. prof. na Univerzitetu Crne Gore Viziting profesor na Ekonomskom fakultetu MGU "M.V. Lomonosov" ("Školi magistara"), Moskva, Rusija; Međunarodnom institutu finansijsa, upravljanja i biznisa, Državnim univerzitet u Tjumenju, Rusija; Ekonomskom fakultetu Zagreb, Hrvatska; Ekonomskom fakultetu, Internacionalni univerzitet Travnik i dr.

Glavni i odgovorni urednik: međunarodnog časopisa *Montenegrin Journal of Economics* od 2004; *Zbornika Fakulteta za pomorstvo Kotor* od 25.11.2002; međunarodnog naučnog časopisa *Montenegrin Journal of Ecology* od juna 2014 i međunarodnog naučnog časopisa *Socio-ekonomski eseji* od sept. 2015.

Član redakcije preko 20 međunarodnih naučnih časopisa, među kojima: *Amfiteatru Economics, Rumunija* (SSCI), *Journal of International Studies, Szczecin, Poljska* (Scopus), *Journal of Competitiveness, Zlín, Czech Republic* (ESCI i Scopus), *Filosofija hozjajstva, Moskva, Rusija, Ekonomičeskaja nauka sovremennoj Rosii, Moskva, Rusija, Montenegrin Journal of Economics, Podgorica, Crna Gora* (ESCI i Scopus)

BIBLIOGRAFIJA

Izabrane naučne monografije:

- Drašković, V. (2017), *Klokotrizacija i tranzicija*, ELIT, Podgorica. (ISBN 978-9940-673-16-1).
- Jusufrianić, I., **Drašković, V.** (2016), *Ekonomske ideje između lokalnog i globalnog, preduzetničkog i predodređenog, individualnog i masovnog, monističkog i pluralističkog*, Internacionalni univerzitet Travnik, Travnik (ISBN 97-9958-527-25-8)
- Drašković, V. (2015), *Institucionalni aspekti sovjetske ekonomske misli: dostignuća, dogme, dileme i zablude – prilog za istoriju dirizističkog institucionalnog monizma*, Elit, Podgorica, str. 383 (ISBN 978-9940-673-02-0)
- **Drašković, V.**, Stojanov, D., Drašković, M. (2015), *Makroekonomske teorije i politike u globalnoj i tranzicijskoj privredi: A. Smith, K. Marx, J. M. Keynes, ...?*, Elit: Podgorica (ISBN 978-9940-673-01-7)
- Draskovic, V. (2014), *Neoliberal metaphor - as a quasi-economic paradigm in function of vulgarized institutional monism and an experiment of interest*, SPH Scientific Publishing Hub, Celje, Osijek, Chestochowa, Kotor (ISBN 978-961-6948-02-9).
- Draskovic, V. (2014), *Neoliberalna metafora*, ELIT, Podgorica (ISBN 978-9940-9222-3-8).
- **Drašković, V.** i Delibašić, M. (2014), *Ekonomski način mišljenja*, ELIT, Podgorica (ISBN 978-9940-9222-9-0).
- Stojanov, D., **Drašković, V.**, Lakić, S. i Drašković, M. (2014), *Makroekonomske teorije i politike u globalnoj ekonomiji – dometi, izazovi i perspektive*, ELIT, Podgorica (ISBN 978-9940-9222-7-6).
- Roy, O., **Drašković, V.**, Drašković, M. i Jovović, R., (2014), *Znanje v sovremennoj ekonomike: teorija i praktika*, Izdatel'stvo Omskogo gosudarstvennogo universiteta, Russia, Omsk (ISBN 978-5-7779-1722-5).
- Draskovic, V. (2014), *Neoliberal metaphor - Quasi-economic paradigm*, Elit i Rifin, Podgorica i Zagreb (ISBN 978-9940-673-00-0).
- **Drašković, V.**, Drašković, M. (2013), *Institucije, poredak, tranzicija*, ELIT, Podgorica.
- **Drašković, V.**, Jovović, R., Drašković, M. (2013), *Paradigmatičnost znanja*, ELIT, Podgorica i Fak. za pom. Kotor
- Drašković, V. (ur.) i dr. (2010), *Globalizacija u ogledalu razvoja, krize i medija*, ELIT, Podgorica
- Drašković, V. (2005), *Svojina i privatizacija*, Fakultet za pomorstvo, Kotor.
- Drašković, V. (2002), *Kontrasti globalizacije*, Ekonomika, Beograd.
- Drašković, V. (2002), *Neoinstitucionalne ekonomske teorije: prava svojine, firme i društvenog izbora*, Ekonomika, Beograd.
- Drašković, V. (1996), *Tranzicija i mješovita ekonomija*, Ekonomika, Beograd.
- Drašković, V. (1994), *Razvoj sovjetske ekonomske misli*, Ekonomika, Beograd.

Izabrani naučni članci u međunarodnim časopisima:

Na SSCI

Draskovic, M, Jovovic R., **Draskovic, V.**, Streimikiene. D. (2017), "Erosion of Socio-Cultural Capital In South Eastern Europe", *Sociološki časopis*, No. 7, pp. 99-106.

- Yu, Z., Streimikiene, D., Balezentis, T., Dapkus, R., Jovovic, R., **Draskovic, V.**, 2017. Final Energy Consumption Trends and Drivers in Czech Republic and Latvia. *Amfiteatru Economic*, 19(46), pp. 866-889 (ISSN 1582-9146).
- Drašković, M., Jovović, R., **Drašković, V.** Streimikiene, D. (2017), "Erozija socio-kul'turnog kapitala v stranah Jugo-Vostočnoj Evropi", *Socis*, No. 7, ss. 99-106 (ISSN 0132-1625)
- Draskovic, M., Bauk, S., Streimikiene, D., **Draskovic, V.** (2017), "Testing the Level of Alternative Institutions as a Slowdown Factor of Economic Development: the Case of Montenegro", *Amfiteatru Economics*, Vol. 19, Issue 45, pp. 477-492, (ISSN 1582-9146)
- Draskovic, M., **Draskovic, V.**, Bilan, Y. (2017), "Socio-economieskie faktori tormozenija– opit razvitija stran Jugo-Vostočnoj Evropi"; *Sociologičeskie isledovanija*, No. 4 (396), ss. 103-117 (ISSN 0132-1625)
- Jovovic, R., **Draskovic, V.**, Jovović, N. (2016), "Quality of Knowledge in Higher Education in Montenegro", *Transformations in Business & Economics*, Vol. 15, No. 339, pp. 113-121 (ISSN 1648-4460)
- Drašković, M., **Drašković, V.**, Bilan, Y., Delibasic, M. (2016), »Quasi-Neoliberalism as Quasi Institutional Monism and Causes of the Crisis in South-Eastern Europe«, *Transformations in Business & Economics*, Vol. 15, No 2B(38B), pp. 755-765 (ISSN 1648-4460)

Scopus

- Draskovic, M, Jovovic, R., **Draskovic, V.**, Jovovic, N. (2017), "Levels and Factors of Transitional Crisis in Bosnia and Herzegovina, Montenegro, and Serbia", *Sociology and Economics*, Vol. 10, No. 2, pp. 21-32. ISSN 2071-789X
- Drašković, M., Lakić, S., **Drašković, V.** (2016), „Contemporary substitutes of the political economy“, *Ekonomika regiona, [Economy of Region]*, Vol. 12, Issue 1, pp. 37-45, doi 10.17059/2016-1-3 (ISSN 2072-6414)
- Draskovic, V.**, Jovovic, R., Draskovic, M. (2014), „Phenomenological and Paradigmatic Elements of Knowledge Economy“, *Actual Problems of Economics*, Vol. 154, No. 4, pp. 41-50 (ISSN 1993-6788).
- Draskovic, M., Delibasic, M., **Draskovic, V.**, Ivic, M., Pupavac, D. (2017), »Public Sector Management as a Development Problem in the Countries of Southeast Europe«, *Public Policy and Administration*, Vol. 16, Issue 4, pp. 593-604 (ISSN 1648-2603)

Ostali

- Draskovic, V. (2015), „Neoliberal Totalitarianism“, *Theory and Practice of Institutional Reforms in Russia*, Issue 31, Moscow, CEMI Russian Academy of Sciences, 95-100 (ISBN 978-5-8211-0705-3)
- Drašković, V.**, Yerznkyan, B., Drašković, M. (2014), „Some Characteristics of the Institutional-Change and Innovation-Based Economic Development in the Countries in Transition“, in *Theory and Practice of Institutional Reforms in Russia*, Issue 28, 114-122, Moscow, CEMI Russian Academy of Sciences (ISBN 978-5-8211-0668-1)
- Drašković, V.**, Lojpur, A. (2013), „The Importance of the Institutional Framework in Regulating Corporate Social Responsibility“, Proceedings of the 1st International OFEL Conference on Corporate Governance, 12th april, Dubrovnik, 413-421.
- Drašković, V. (2012), „Nekotore matematičke i logičeskie ošibki v ekonomičeskom modelirovanii“, *Matematika Montenigri*, Vol. XXIV, 283-290 (ISSN 0354-2238)
- Draskovic, V.**, Draskovic, M. (2012), „The Evolution of Institutional Monism in the Countries of Post-socialist Transition (Identification of the Crisis Cause)“, *Bjuleten' Miždunarodnogo Nobelivs'kogo ekonomičnogo forumu*, Dniepropetrovsk (Ukraine), No. 1 (5), Tom 1, 69-79 (ISSN 2074-5370)
- Drašković, V. (2011), „The Institutional Pluralism as a Condition of the Economic Development“, *Zhurnal Economicheskoy Teorii*, No. 4, pp. 7-17, Institut ekonomike Uralskog odjeljenja Ruske akademije nauka.
- Drašković, V., (2011), „The Real Institutionalization as a Condition of the Efficient Economic Politics and Economic Development“, *Montenegrin Journal of Economics*, No. 1, Vol 7, 5-20 (ISSN 1800-5845)
- Drašković, V.**, Drašković, M. (2009) „Anti-krizna ekonomska politika i inovaciono-institucionalni model privrednog rasta“, *Economics-Ekonomija*, Zagreb, br. 2, god. 16, 611-626 (ISSN 1330-0636)
- Drašković V. (2008), „Kritika odnosa ekonomske politike i institucionalizacije u Crnoj Gori“, *Economics-Ekonomija*, Zagreb, br. 1, god. 15, 83-100 (ISSN 1330-0636)
- Drašković, V. (2005) „Prioritet ekonomskih instituta u odnosu na ekonomske slobode i njihova komplementarnost“, *Ekonomski anali* br. 165, 213-223 (ISSN 0013-3264)
- Drašković, V. (2004), „Kočioni faktori i zablude crnogorske institucionalizacije“, CANU knjiga 67, *Tranzicioni procesi – dometi, ograničenja i perspektive*, 233-248 (ISBN 86-7215-152-6)
- Drašković, V. (1999), „Problemi i deformacije tranzicije“, *Ekonomska misao* Vol. 32, br. 3-4, 221-234 (YU ISSN 0013-323 X)

УНИВЕРЗИТЕТ ЦРНЕ ГОРЕ

Цетински пут б.б.
П. фак 99
81000 ПОДГОРИЦА
ЦРНА ГОРА
ТЕЛЕФОНИ: (081) 241-777
241-888
Факс: (081) 242-301

UNIVERSITY OF MONTENEGRO

Cetinjski put b.b.
P.O. BOX 99
81 000 PODGORICA
MONTENEGRO
Phone: (+382) 81 241-777
241-888
Fax: (+382) 81 242-301

Број: 01-961
Датум, 13.04.2007 г.

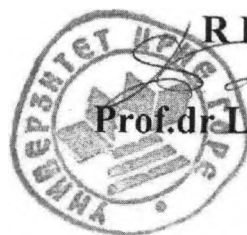
Ref: _____
Date, _____

20. 04. 2007.
01 711

Na osnovu člana 75 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju (Sl.list RCG br. 60/03.) i člana 18 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 13.04.2007. godine, donio je

ODLUKU O IZBORU U ZVANJE

Dr VESELIN DRAŠKOVIĆ bira se u akademsko zvanje **redovni profesor** Univerziteta Crne Gore za predmete: Ekonomija za menadžere, Strategijski menadžment i Međunarodni menadžment na **Fakultetu za pomorstvo**.

REKTOR,

Prof.dr Ljubiša Stanković